

Dokument 1/2018

Nordisk Råds Årsberetning 2017

Indhold

1. Nordisk Råds Fællesmøder 2017	4
2. Præsidiets	5
2.1 Præsidiets arbejdsgruppe til behandling af Nordisk Ministerråds budget 7	
2.2. Temaer for Nordisk Råds arbejde i 2017	8
2.3. Oppfølging av interne beslutninger	10
2.4 Redegjørelse vedr. politisk dialog	10
3. Udvalgenes og komitéernes arbejde i 2017	11
3.1. Utskottet för kunskap och kultur i Norden	11
3.2 Utskottet för välfärd i Norden	14
3.3 Udvalget for et holdbart Norden	18
3.4 Utskottet för Tillväxt och Utveckling i Norden	21
3.5 Kontrollkommitténs berättelse om verksamheten	23
3.6 Valgkomitéen	26
3.7 Gränshindergruppen i Nordiska rådet	26
4. Sessioner 2017	27
4.1 Temasession Stockholm	27
4.2 69. session i Helsingfors	28
5. Vestnorden	29
6. Nordisk Råds internationale samarbejde 2017	30
6.1 Samarbejdet med Baltisk forsamling og BSPC	31
6.2 Rusland	31
6.3 Arktis og Barents	32
6.4 EU	32
7. Nordisk Råds priser	33
7.1. Nordisk Råds litteraturpris 2017	34
7.2. Nordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris 2017	34
7.3. Nordisk Råds musikpris 2017	34
7.4. Nordisk Råds natur- og miljøpris 2017	35
7.5. Nordisk Råds filmpris 2017	35
8 Ligestilling – Fordeling af kvinder og mænd	36
8.1 Nordisk Råds Præsidium og udvalg	36
8.2 Formands- og næstformandsposter i Nordisk Råd	37
8.3 Rådssekretariatet i København	37
9. Nordisk Råds økonomi 2017	37

10. Nordisk Råds nye sager 2017	38
10.1 Nye medlemsforslag 2017	38
10.2 Nye ministerrådsforslag 2017	39
10.3 Beslutninger om ikke at foretage sig yderligere	39
10.4 Nye skriftlige spørgsmål 2017	41
10.5 Rekommandationer vedtaget i 2017	42
11. Nordisk Råds medlemmer 2017	45
12. Partigrupper i Nordisk Råd	49
13. Nordisk Råds delegationer	51
BILAG	53
Bilag 1: Færdigbehandlede rekommandationer/fremstillinger i 2017	53

1. Nordisk Råds Fællesmøder 2017

Norge, 24.-25. januar: Nordisk Råds januar møder blev afholdt i Stortinget i Oslo. Der afholdt et fællesmøde med fokus på Nordisk samarbejde. Der blev indledt til diskussion af Jan Egeland, FN rådgiver, generalsekretær i Flygtningehjælpen med temaet: "Krig, kriser og konflikt i en krevende og omskiftelig verden: Nordisk samarbeid under press?" Derefter var der åbent for diskussion i plenum.

Stockholm 3.-4. april: Nordisk Råds temasession og april møder blev afholdt i Riksdagen i Stockholm. Mandag eftermiddag blev der afholdt en aktualitetsdebat om "Norden og USA – Nye forudsætninger"

Island 19.-20. september: Nordisk Råds september møder blev afholdt i koncert- og operahuset Harpa i Reykjavik. Tre af Nordisk Råds fire udvalg holder et fælles møde, hvor de behandlede forslag til nordisk samarbejde om digitalisering. Det handler blandt andet om Norden som verdensførende inden for 5G med fokus på velfærdsteknologi og om, hvor vigtigt det er, at alle borgere i Norden har adgang til fungerende datakommunikation. Om eftermiddagen var cybersikkerhed og digitalisering temaet for en debat, som tog udgangspunkt i et indledende oplæg fra Sigurður Emil Pálsson, som er formand for Islands cybersikkerhedsråd. Nordisk Råds præsident Britt Lundberg kom også med et indlæg om cybersikkerhed.

Helsingfors, 31. oktober – 2. november: Nordisk Råds 69. session blev afholdt i Riksdagen i Helsingfors. Blandt de vigtigste emner der blev debatteret på sessionen var Den nordiske tillid, Nordens som verdens mest integrerede region og grænsehindringer.

Tirsdag den 31. oktober afholdtes topmøde med de nordiske statsministre og regeringsledere om **Norden som världens mest integrerade region med tillit som gemensam styrka**, og med grænsehindringer øverst på dagordenen.

Torsdag den 2. november havde plenarforsamlingen en aktualitetsdebat om fredsformidling, som blev indledt af gæstetaler Finlands tidligere præsident, Nobels Fredsprismodtager og fredsformidler Martti Ahtisaari.

Sessionen afsluttedes med valg af præsident og vicepræsident for Nordisk Råd for 2018, samt efterfølgende præsentation af præsidentskabsprogram for 2018 - **Et bærekraftig og trygt Norden.**

Michael Tetzschner (Høyre (H) – Den Konservative Gruppe) blev valgt til præsident og Martin Kolberg (Det norske Arbeiderparti (A) – Den Socialdemokratiske Gruppe) blev valgt til vicepræsident.

2. Præsidiets

Præsidiets arbejdsområder

- Nordisk Råds Præsidium er det højeste besluttende organ mellem sessionerne, og har beføjelser til at træffe beslutninger på rådets vegne
- Præsidiets er Nordisk Råds ledelse med ansvar for overordnede politiske spørgsmål, herunder budget, udenrigs- og sikkerhedspolitik, og internationalt samarbejde
- Præsidiets er Nordisk Råds ledelse med ansvar for overordnede administrative spørgsmål, herunder planlægning og koordinering af møder og sessioner

Præsidiets sammensætning

Præsidiets havde under året 15 medlemmer, 4-7 kvinder og 8-11 mænd. Alle lande og partigrupper skal være repræsenteret i Præsidiets. Finland havde præsidentskabet i Nordisk Råd i 2017. Præsident var Britt Lundberg og Vicepræsident Juho Eerola. Medlemmerne fordelte sig således:

Den Socialdemokratiske Gruppe (S)

- Phia Andersson (S), Sverige
- Erkki Tuomioja (sd), Finland
- Sonja Mandt (A), Norge / Martin Kolberg (A), Norge
- Henrik Dam Kristensen (S), Danmark
- Maarit Feldt-Ranta (sd), Finland / Oddný G. Harðardóttir (A), Island

Midtergruppen (M)

- Britt Lundberg (ÅC), Åland, Formand
- Bertel Haarder (V), Danmark
- Rigmor Andersen Eide (KrF), Norge / Kjersti Toppe (Sp), Norge
- Penilla Gunther (KD), Sverige / Robert Halef (KD), Sverige / Staffan Danielsson (C), Sverige
- Silja Dögg Gunnarsdóttir (F), Island / Sigurður Ingi Jóhannsson (F), Island

Den Konservative Gruppe (K)

- Hans Wallmark (M), Sverige
- Michael Tetzschner (H), Norge
- Wille Rydman (saml), Finland

Nordisk Grønt Venstre (NGV)

- Steingrímur J. Sigfússon (VG), Island

Nordisk Frihed (NF)

- Juho Eerola (saf), Finland, Næstformand

Præsidiets hovedtemaer

Præsidiets arbejde tog udgangspunkt i Finlands præsidentskabsprogram, der havde som hovedtemaer "det bildande Norden", "det rena energins Norden", og "det nätvärkande Norden", samt fokuserede på fjernelse af grænsehindre og gjorde opmærksom på Finlands 100-års jubilæum.

De mest fremtrædende sager i Præsidiets arbejde under året var:

- Sprog i Nordisk Råd
- Færøernes deltagelse i Nordisk Råd
- Fredsformidling som et nordisk varemærke
- Ny international strategi for Nordisk Råd
- Nordisk Råds og Nordisk Ministerråds budgetter 2018
- Grænsehindringer

Der henvises i øvrigt til oversigt over medlemsforslag, rekommandationer mv sidst i beretningen.

Præsidiets møder

- 25. januar, Stortinget, Oslo
- 3. april, Riksdagen, Stockholm
- 27.-28. juni, Silverskär, Åland
- 20. september, Harpa, Reykjavík
- 31. oktober, Eduskunta, Helsingfors
- 28. november, Folketinget, København

Møder med ministre

- 24. januar, Oslo, møde med formanden for de nordiske samarbejdsministre
- 30. maj, Bergen, Præsidentens møde med de nordiske statsministre
- 31. oktober, Helsingfors, møde med de nordiske samarbejdsministre
- 1. november, Helsingfors, møde med de nordiske statsministre
- 1. november, Helsingfors, møde med de nordiske udenrigsministre

Møder med parlamentsformænd

- 26. april, Nuuk, Præsidentens møde med formanden for Inatsisartut
- 1. november, Helsingfors, Præsidentens møde med de nordiske parlamentsformænd

Møder med delegationer

- 26. april, Nuuk, Præsidentens møde med den grønlandske delegation
- 10. maj, Tórshavn, Præsidentens møde med den færøske delegation

Internationale møder

- 2. november, Helsingfors, møde med Vestnordisk Råd
- 2. november, Helsingfors, møde med Federationsrådet, Statsdumaen og PANWR
- 27. november, København, møde med Baltisk Forsamling

Der henvises i øvrigt til afsnit 6 i beretningen om Nordisk Råds internationale arbejde.

Rundbordssamtaler

- 12. september, Helsingfors, Rundbordssamtale om forsvarspolitik
- 23. november, Helsingfors, Rundbordssamtale om Arktis

2.1 Præsidiets arbejdsgruppe til behandling af Nordisk Ministerråds budget

Præsidiets besluttede i november 2016 at også nedsætte en arbejdsgruppe under år 2017 til behandling af Nordisk Ministerråds budget for det kommende år. Partigrupperne udpegede hver sin budgetordfører til gruppen, som ledtes af præsidenten, der kunne samles uafhængigt af Præsidiets og forhandle med Ministerrådet, når det var påkrævet.

Budgetordførerne for 2017 var følgende medlemmer:

- Maarit Feldt-Ranta/?, Den Socialdemokratiske Gruppe
- Sigurður Ingi Jóhannsson, Midtergruppen
- Michael Tetzschner, Den Konservative Gruppe
- Juho Eerola, Nordisk Frihed
- Steingrímur J. Sigfússon, Den Venstresocialistiske Grønne Gruppe
- Britt Lundberg, præsident

Budgetarbejdet blev fortrinsvist afviklet på Præsidiets møder gennem året. Dog mødtes ordførerne også på følgende møder i 2017:

- Den 24. januar i Oslo, for at forberede Præsidiets præsentation af sine overordnede og langsigtede prioriteringer i forbindelse med Nordisk Ministerråds budget indfør Præsidiets møde med Frank Bakke-Jensen, Norges samarbejdsminister og formand for samarbejdsministrene, MR-SAM, samme dag.
- Den 4. april i Stockholm, for at drøfte de nordiske samarbejdsministrenes vedtagelse den 9. februar af budgetanvisninger for 2018.
- Den 20. juni i Gardermoen, for at drøfte budgetordførernes prioriteringer angående det fremlagte budgetforslag af Nordisk Ministerråds generalsekretær i juni til Ministerrådets budget 2018, samt forberede budgetordførernes møde med Norges samarbejdsminister Frank Bakke-Jensen samme dag.
- Den 5. september i København, for at foreslå til Præsidiets hvilke af partigruppernes ændringsforslag til budgetforslaget burde prioriteres i forhandlinger med Ministerrådet.
- Den 11. oktober i Gardermoen mødtes præsident Britt Lundberg og vicepræsident Juho Eerola med Norges samarbejdsminister Frank Bakke-Jensen, for at forhandle om rådets forslag til ændringer til ministerrådets budget 2018.

På mødet den 11. oktober blev et budgetkompromis forhandlet på plads. Et kompromis, der efterfølgende blev indskrevet i Nordisk Råds betænkning over

ministerrådsforslag om Nordisk Ministerråds budget 2018. Betænkningen blev vedtaget på Præsidiemøde i Helsinki den 31. oktober, og efterfølgende på Nordisk Råds plenarforsamling som Rek. 26/2017.

2.2. Temaer for Nordisk Råds arbejde i 2017

Nordisk Råd vedtog under året en usædvanlig mængde rekommandationer og interne beslutninger. Flere og forskelligartede temaer var mest fremtrædende i rådets arbejde i 2017.

Interne anliggender angående samarbejdet i Nordisk Råd

Det interne samarbejde i Nordisk Råd var i brændpunkt under året, særlig hvad gælder sprog og Færøernes deltagelse i det nordiske samarbejde.

Rådet tog Intern beslutning 5/2017 om sprog i Nordisk Råd hvor rådet besluttede, at alle medlemmer har mulighed for, at indlevere et medlemsforslag på eget sprog; at referat på skandinavisk oversættes til finsk og islandsk; at få rådssekretariatet til opgave at se på hvilke muligheder der findes for at forenkle arbejdsgangen i Nordisk Råd med hensyn til mødemateriale og mødestruktur og komme med forslag herom; at spørgsmål om forretningsorden og tolkning af arbejdsprogenes stilling remitteres til Præsidiets og behandles af Nordisk Råds 70. session i Oslo 2018.

Nordisk Råd havde til behandling to forslag om Færøernes deltagelse i nordisk samarbejde: A 1704/præsidiets Medlemsforslag om Færøernes deltagelse i alle nordiske aftaler og konventioner og B 313/præsidiets Landsstyreforslag om Færøernes ansøgning om at blive fuldgældigt medlem af Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd og omfattet af alle nordiske aftaler og konventioner. Begge forslag blev behandlet i Præsidiets under 2016 og 2017 og i plenum under rådets 69. session. Den færøske delegation havde mulighed for at fremføre sine synspunkter begge steder og delegationen valgte at deltage ved to ud af tre Præsidiemøder samt ved behandlingen i plenum. Nordisk Råd besluttede ved sessionen i Helsingfors at udsætte behandling af betænkninger over begge forslag til en senere session.

Internationalt samarbejde

Internationalt samarbejde var i fokus på Nordisk Råds temasession 2017. Tema for aktuel debat var Norden og USA – nye forudsætninger. Dette med henvisning til samarbejdet med USA, samt udenrigs-, handels-, miljø- og sikkerhedspolitisk udvikling i Nordens nærområder efter præsidentvalget i USA.

På Nordisk Råds 69. session vedtog rådet en ny international strategi, Intern beslutning 2/2017 om International strategi for Nordisk Råd 2018-2022. Strategien blev udarbejdet af Præsidiets arbejdsgruppe om rådets internationale arbejde, ledet af Præsidenten. Den nye strategi har tydelige målsætninger og en klar prioritering af værdier som Nordisk Råd vil være fortalere for, samt udtryk for at rådet vil give særlig prioritet til samarbejde i sit nærområde hvor Østersøen, EU og Arktis står i en særstilling

Fredsformidling som nordisk varemærke

Nordisk Råd vedtog én rekommandation under året om fredsformidling, Rek. 25/2017/presidiet om Forstærket fredsformidling som et nordisk varemærke. I den rekommanderede rådet de nordiske regeringer at de nordiske statsministre tager ind fredsformidling og fredsforhandlinger som et tema i sit projekt om Nordens globale rolle; at en af de kommende strategiske gennemlysninger fokuserer på nordisk samarbejde for at bygge fred på verdens konfliktområder; at de nordiske lande skaber en fælles højere akademisk eksamen inden for fredsforhandling, f.eks. Nordic Master in Peace Building/Peace Negotiation; at undersøge mulighederne for, at etablere et fredsformidlingsarkiv i et af de nordiske lande der dokumentation fra fredsformidlingerne siden anden verdenskrig findes; at bruge erfaringen af de selvstyrende områders status i Norden som inspiration og gode eksempler på fredlig konfliktløsning; og at gøre brug af erfaringer med ligebehandlingsprincipper angående rettigheder for nationale minoriteter.

Under Nordisk Råds 69. session i Helsingfors blev også holdt en aktualitetsdebat om fredsformidling med indledning af gæstetaler Finlands tidligere præsident, Nobels Fredsprismodtager og fredsformidler Martti Ahtisaari.

Agenda 2030 –FNs Bæredygtighedsmål

Nordisk Råd udgav under året en ambitiøs rapport "Norden og FNs 2030-mål" som blev udarbejdet af en arbejdsgruppe under ledelse af Præsidiemedlem Sonja Mandt. I rapporten findes forskellige forslag om opfølgning af målene, adresseret til Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd og de nordiske landes regeringer.

Forslagene til Nordisk Råd om rådets interne arbejde blev vedtaget som Intern beslutning 4/2017 om Agenda 2030 under den 69. session i Helsingfors. Rådet besluttede, at udvalgene deler ansvaret for at følge op på målene og at Nordisk Råds sekretariat sikrer at arbejdet indgår i de årlige arbejdsplaner; at udvalgene rapporterer årlig om sit arbejde med bærekraftsmålene, og rapporterne fremlægges på Præsidiets årlige december møder. Præsidiet skal efter behov følge op på udvalgenes rapporter på de regelmæssige møder med samarbejdsministrene, alternativt statsministrene og tage opfølgningen op i forbindelse med budgetprocessen; at de nationale delegationer i Nordisk Råd fremover opfordres til også at tage hensyn til bærekraftsmålene når de tager beslutninger om prioriterede opgaver under sine respektive præsidentskaber; at det i betænkninger over alle medlemsforslag og ministerrådsforslag svares på spørgsmålet om forslaget er relevant for et eller flere af bærekraftsmålene, inklusive delmål, og i så fald om gennemførelsen af rekommandationen ventes at kunne underbygge eller modvirke opfyldelse af vedkommende mål; at Nordisk Råd bidrager til at bærekraftsmålene kommer på agendaen i andre internationale fora og de nationale parlamenter; at Nordisk Råd tager initiativ til en nordisk rundbordskonference hvor medlemmer af de nordiske lands parlamenter udveksler information og ideer om parlamenternes rolle i implementeringen af bærekraftsmålene.

2.3. Oppfølging av interne beslutninger

IB 1/2016: Udvidet observatørstatus for Samisk Parlamentarisk Råd (A1664/presidiet)

Nordisk Råd besluttede, at der blev indsat en ny paragraf i Nordisk Råds Forretningsorden om udvidet observatørstatus med følgende tekst:

“Udvidet observatør

Sametingene i Finland, Norge og Sverige har gennem Samisk Parlamentarisk Råd udvidet observatørstatus med ret til at deltage i udvalgmøder, når der er sager på dagsordenen, der berører samerne. Udvalgene afgør til hvilke møder og sager indbydelsen gælder. Retten til at deltage omfatter ikke stemmeret.”

Paragraffen, med nummer 36, blev indsat i en revideret Forretningsorden for Nordisk Råd som rådet vedtog med virkning fra den 1. januar 2017. Der henvises til intern beslutning nr. 3 2016.

IB 2/2016: Nordiskt kontor i Bryssel (A 1667/presidiet)

Nordisk Råd besluttede, at Nordisk Råd ansatte en person, med base i Bruxelles, med særlig ansvar for kontakter og koordinering med de nordiske MEPer, samt med andre nordiske og for Norden relevante aktører i Bruxelles i 2017 (-2019).

En person blev ansatt med dette formål per 1. september 2017.

IB 3/2016: Revideret Forretningsorden for Nordisk Råd (A 1681/præsidiat)

Nordisk Råd besluttede, at Nordisk Råd ophævede gældende Forretningsorden for Nordisk Råd og vedtog ny Forretningsorden for Nordisk Råd med virkning fra den 1. januar 2017.

Den nye Forretningsorden blev gældende fra den 1. januar 2017.

2.4 Redegjørelse vedr. politisk dialog

Nordiska ministerrådet samt de nordiska regeringarna har 12 veckor på sig att besvara nya rekommendationer från Nordiska rådet.

En ny ordning med politisk dialog mellan Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet har införts gradvis över 2016 och 2017 om de rekommendationer som Nordiska rådet önskar upprätthålla.

Den politiska dialogen genomförs mellan representant eller representanter från Nordiska ministerrådet, som utgångspunkt ordförandeskapets minister, och representant eller representanter från Nordiska rådet, som utgångspunkt ordförande eller ledamot/ledamöter i det utskott som står bakom rekommendationen. Politisk dialog ska äga rum så snart som möjligt inom ramen för ett år.

Under den två-åriga perioden 2016-2017 har formatet av den politiska dialogen varierat:

- Politisk dialog i plenum under temasession mellan samarbetsministrarnas (MR-SAM) ordförande och alla medlemmar i rådet.
- Politisk dialog med ordförande i MR-SAM vid gemensamt möte hos alla rådets medlemmar i samband med samlade utskottsmöten.
- Politisk dialog mellan en del av eller ett helt utskott med ett helt ministerråd under ministerrådets möte.
- Politisk dialog under ett samrådsmöte mellan ett utskott och ett ministerråd i samband med ordinär session.
- Politisk dialog mellan ordförande och ev. viceordförande med en minister på saksområdet.

Utav dessa modeller bedömer Nordiska rådet att erfarenheten med politisk dialog i mindre cirklar har som regel varit bättre än politisk dialog i större cirklar i samband med temasession eller ett gemensamt möte. Det har varit mer dialog i mindre cirklar vilket har åstadkommit mer samsyn mellan rådet och ministerrådet.

Efter genomförd politisk dialog utarbetas betänkande över politisk dialog av Nordiska rådets utskott. Betänkandet godkänns av plenarförsamlingen eller presidiet som agerande plenum, och därefter informeras Nordiska ministerrådet att ärendet är slutbehandlat.

Erfarenheterna med politisk dialog har huvudsakligen varit positiva. Under 2016 blev alla gamla rekommendationer, helt tillbaka till 2008, färdigbehandlat. De flesta rekommendationer avslutas nu det påföljande året och det är färre rekommendationer som hänger kvar i systemet i flera år. Detta har bidragit till ökad relevans i arbetet med rekommendationer.

2017 väntade sex rekommendationer politisk dialog. Fyra politiska dialoger blev genomförda. Utskottet för ett hållbart Norden hade politisk dialog med Nordiska ministerrådet för miljö och klimat (MR-MK) den 1 november om tre rekommendationer. Utskottet för välfärd i Norden hade politisk dialog med Nordiska ministerrådet för arbetsliv (MR-A) den 28 november om en rekommendation.

3. Udvalgenes og komitéernes arbejde i 2017

3.1. Utskottet för kunskap och kultur i Norden

Udvalgets arbejdsområder

Utskottet arbetar med ämnen och ärenden inom kultur, utbildning, forskning, grund- och sekundärskolan, vuxenutbildning och folkupplysning - härunder frågor om språksamarbete, nya medier, kompetensutveckling och innovation i utbildning. Utskottet sysselsätter sig också med civilsamhället och frivilliga krafter. Idrott, språk, film och medier, allmän och mångfaldig konst och kultur, barn- och ungdomskultur hör också till arbetsområdena för utskottet.

Udvalgets sammensætning

Utskottet består av 18 medlemmar. Jorodd Asphjell (A), Norge, är ordförande för utskottet och utskottets vice ordförande är Laura Huhtasaari (sfp), Finland. Efter fyllnadsval i mars ersattes Petri Honkonen (cent) med Elsi Katainen (cent). Efter fyllnadsval i maj ersattes Iddimanngiu Bianco (IA) med Mimi Karlsen (IA). Efter fyllnadsval i september ersattes Ruth Vang (framsókn) med Pauli Trond Petersen (T). Efter fyllnadsval i oktober ersattes Mimi Karlsen (IA) med Kelly Berthelsen (IA) och André N. Skjelstad (V) med Torhild Bransdal (KrF). I början av året hade utskottet 10 kvinnor och 8 män. I slutet av året var antalet 7 kvinnor, 11 män.

Udvalgets prioriteringar/temaer

- Avhopp i skolan
- Afskaffe geoblocking
- Nordisk språkpolitik
- Undervisningsformer för barn och ungdomar i sårbar ställning
- Nordisk forskningspolitik

Dessutom har utskottet arbetat med följande: Nordens sångdag, utredning av gränshinder för nordiska kulturarbetare, ömsesidigt erkännande av examensbevis, erkännande av yrkeskvalifikationer, översättning av Nordiska rådets litteraturpriser, stöd för studenter i fara, handlingsplan för att öka studentmobilitet mellan de nordiska länderna. Utskottet har jobbat tvärsektoriellt om digitalisering med Utskottet för välfärd och utskottet för tillväxt och utveckling. Utskottet har också jobbat med två förslag som man beslutade att inte gå vidare med: stipendier för icke-EU studerande och nordiskt samarbete om ökad tillgång till audionomer.

Opnåede resultater

Avhopp i skolan

Utskottet arrangerade ett rundabordssamtal med inbjudna experter om avhopp i skolan i juni, dit man bjöd in de nationella utbildningsutskotten. Utskottet jobbar tvärsektoriellt med Utskottet för välfärd i Norden med tema folkhälsa och utbildning.

Afskaffe geoblocking

Geoblockering var tema på samrådsmötet med kulturministrarna under sessionen, där man diskuterade medlemsförslaget A 1720/kultur om att afskaffe geoblocking. Sekretariatet har haft möte med Henrik Hartmann, direktör för Nordvision, och haft möte i Europaparlamentet om temat.

Nordisk språkpolitik

Utskottet har under året haft besök av Nordisk språkkoordination och professor Lars-Olof Delsing från Lunds universitet om den nordiska språkförståelsen. Utskottet hade i remisspresidiets förslag om godkännande av alla de nordiska ländernas nationalspråk som officiella arbetspråk i Nordiska rådet (A 1685/presidiet).

Undervisningsformer för barn och ungdomar i sårbar ställning

NMR's ordförandeskapsland Norge arrangerade en konferens som bl.a. hade som syfte att utbyta kunskap och dela best practice om bästa möjliga integration av asylbarn, och initierade ett treårigt ordförandeskapsprojekt *0-24 samarbeidet* –

tverrsektoriell innsats for utsatte barn og unge. Därmed slutbehandlade utskottet sin rekommendation 13/2016 om bedst mulig integration af asylbørn og alle skoleformers ansvar.

Nordisk forskningspolitik

Utskottet efterfrågade en forskningspolitisk redogörelse (rek. 2/2017) och fick denna på sessionen i Helsingfors. Ordförande har varit i dialog med Nordic Institute of Asian Studies (NIAS) direktör om utfasning av Nordiska ministerrådets samarbetsorganer.

Ytterligare har utskottet haft FNs globala mål för hållbar utveckling på dagordningen. Norunn Benestad (H) har representerat utskottet i Nordiska rådets arbetsgrupp om FN mål.

Møder, konferencer og seminarer

Utskottet har haft fem möten under 2017 inklusive en tre dagars sommarmöte/studieresa i huvudstadsregionen i Finland.

- På januarimötet den 25 januari i Oslo fick utskottet besök av kulturminister Linda Hofstad Helleland som presenterade prioriteringar av det norska ordförandeskapsprogrammet på kultursidan. Utskottet fick också en presentation av det norska ordförandeskapsprogrammet på utbildnings- och forskningssidan. Dessutom presenterade Norsk Filmkommisjon och Scandinavian Locations sin vision om en gemensam nordisk filmkommission.
- På aprilmötet den 3 april i Stockholm hade utskottet besök av Orkester Norden och professor Lars-Olof Delsing om nordisk språkförståelse.
- På sommarmötet/studieresan i huvudstadsregionen i Finland den 26 – 28 juni besökte utskottet bl.a. Nordisk Kulturkontakt, Esbo stad för att höra om deras modell för mottagning och integrering av ensamkommande minderåriga flyktingar, ett gruppfamiljehem och Aalto Universitet. Dessutom arrangerades en expertseminarium om avhopp i skolan.
- Under septembermötet den 20 september i Reykjavik fick utskottet besök av Østfold fylkeskommune och Västra götalandregionen som tillsammans med Region Nord Jylland, som arbetar om sambandet mellan folkhälsa, skolresultat och hur man får elever att stanna kvar i skolan och inte hoppa av i förtid.
- På utskottets oktobermöte den 31 oktober i Helsingfors hade utskottet besök av Faktisk.no, som arbetar mot fake news, Nordiska Kulturfonden, musik i Norden och nordiska ämbetsmannakommittén för utbildning. Samrådsmötet med kulturministrarna under sessionen hade tema tillit till medier och geoblockering.

Ordförande Jorodd Asphjell och utskottsmedlemmar har deltagit i olika konferenser/seminarier på vägnar av utskottet, bl.a. invigning av Nordic Matters festival i South Bank Centre i januari i London, paneldebatt om vilken roll politikerna kan spela för inkludering och demokratiskt medborgarskap i Oslo den 3 maj, Lillehammer litteraturfestival i mai om översättning av Nordiska rådets litteraturprisvinnare, Norwegian International Film Festival i august i Haugesund - Seminar om nordisk film i det digitala markedet, Conference on fake news i august i

Köpenhamn, Nuuk Nordisk Kulturfestival i oktober, konferens om den reviderade Reykjavikdeklarationen i oktober i Lysaker (sekretariatet), konferens om voksnes læring og inkludering i samfunns- og arbeidsliv i november i Oslo (sekretariatet).

Internationalt samarbejde

Utskottet är i god dialog med Baltisk församling och Benelux parlament. Ordförande deltog på meeting of the Education, Science and Culture Committee of the Baltic Assembly i mars i Tartu, Estonia.

3.2 Utskottet för välfärd i Norden

Udvalgets arbejdsområder

Utskottet för välfärd i Norden har fokus på den nordiska välfärdsmodellen. Målet med arbetet är att hitta smarta ekonomiska lösningar som är hållbara på längre sikt. På utskottets agenda står ämnen som omsorg om barn, ungdom, funktionshindrade och äldre samt alkohol, narkotika och missbruksfrågor. Vidare handlar arbetet om jämställdhet, medborgarrättigheter, demokrati, mänskliga rättigheter och bekämpning av kriminalitet. Integration, migration och flyktingar hör också till detta utskott och det gör även bostadspolitik samt ursprungsfolkens villkor i Norden.

Udvalgets sammensætning

Udvalget består av 18 medlemmar. Bente Stein Mathisen (M), Norge, var ordförande för utskottet, och vice ordförande var Þórunn Egilsdóttir (F), Island. Utskottets övriga medlemmar var per den 1 januari 2017: Karen J. Klint (S), Danmark, Lennart Axelsson (S), Sverige, Rikard Larsson (S), Sverige, Kåre Simensen (A), Norge, Marcus Knuth (V), Danmark, Jenis av Rana (Mfl.), Färöarna, Anna-Maja Henriksson (SV), Finland, Rasmus Jarlov (KF), Danmark, Bengt Morten Wenstøb (H), Norge, Maria Stockhaus (M), Sverige, Christian Juhl (EL), Danmark, Arja Juvonen (saf), Finland, Sivert Haugen Bjørnstad (Frp), Norge, Ulf Leirstein (FrP), Norge, Paula Bieler (SD), Sverige, Cassandra Sundin (SD), Sverige.

Udvalgets prioriteringer/temaer

Utskottet valde tre huvudteman för 2017. Dessutom utpekade utskottet rapportörer som var ansvariga för att följa upp respektive huvudtema:

- *Jämställdhet ur ett vidare perspektiv* - Rapportör: Kåre Simonsen (A), Norge
- *Livskvalitet och välfärdsteknologi* - Rapportör: Lennart Axelsson, (S), Sverige
- *Integration, migration och flyktingpolitik* – Rapportörer: Karen Klint, (S), Danmark, Bengt Morten Wenstøb, (H), Norge och Ulf Leirstein, (FrP), Norge

Dessutom arbetade utskottet med politisk uppföljning för att *avveckla gränshinder inom Norden inom social- och hälsoområdet* - Rapportör: Rikard Larsson,(S), Sverige

Utskottet var representerade i Nordiska rådets övergripande arbete med *FNs globala mål för hållbar utveckling* genom rapportörer: Christian Juhl, (EL), Danmark & Jenis av Rana, (Mfl.), Färöarna

Utöver huvudtemana behandlade utskottet ärenden inom följande områden:

- Bekämpande av människohandel
- Nordiskt medborgarskap/Nordiskt e-ID
- Antibiotikaresistens/One Health
- Barn & ungas psykiska hälsa
- Ökade risker för cancerdödlighet
- Patientsäkerhet/Elektronisk register for helse personale

Opnåede resultater

- *Jämställdhet ur ett vidare perspektiv*

Utskottet har under året lyft frågan om jämställdhet ur ett vidare perspektiv genom att se på jämställdhet ur ett intersektionellt perspektiv i dialog med norska ordförandskapet i Nordiska ministerrådet för jämställdhet.

Det resulterade i att den årliga jämställdhetsredogörelsen i år från Nordiska ministerrådet relaterade till jämställdhet i förhållande till flera olika aspekter som påverkar jämställdhet, såsom exempelvis funktionalitet, sexuell orientering och könsidentitet, ras, hudfärg, religion, politisk åskådning eller nationell, social och etniskt ursprung. För övrigt deltog utskottets jämställdhetsrapportör i ett nordiskt rundabordssamtal om jämställda parlament som anordnades av Sveriges Riksdag i september.

- *Livskvalitet och välfärdsteknologi*

Utskottet har arbetat med välfärdsteknologi och genom tvärsektorielt samarbete med utskottet för tillväxt och utveckling och utskottet för kunskap och kultur tagit fram en gemensam digitaliseringsrekommendation (Rek. 23/2017) till Nordiska ministerrådet som bland annat inkluderar 5G och välfärdsteknologilösningar. Även digitala lösningar för stöd till barn och unga med psykisk ohälsa har lyfts i Rek. 13/2017.

Dessutom har utskottet fortsatt följt upp kring antibiotikaresistens och i samverkan med utskottet för ett hållbart Norden tagit fram en vitboken "Norden i samlet kamp mod antimikrobiell resistens" med 12 konkreta förslag till nordiska initiativ på området.

- *Integration, migration och flyktingpolitik*

Utskottet har följt upp och behandlat de nordiska regeringarnas och Nordiska ministerrådet svar på rekommendationen om mottagandet av ensamkommande flyktingbarn. Utskottet konstaterar att regeringarna tar utmaningarna såväl som uppmaningarna från Nordiska rådet på allvar. Rådet noterar även med tillfredshet Nordiska ministerrådets engagemang i frågan och att det nordiska integrationssamarbetet har tagit form och utvecklats under året: dels i genomförandet av integrationssamarbetsprogrammet, dels genom samverkan i ad hoc ministerrådet för integration. I tillägg har utskottet sett på hur Norden kan lära av varandra vad gäller civilsamhällets roll i integration och rekommenderat Nordiska ministerrådet att göra en strategisk genomlysning inom integration. Dessutom

inledde utskottet ett samarbete inom Östersjöparlamentarikernas samarbete (Baltic Sea Parliamentary Conference) i arbetsgruppen kring migration och integration.

Mötesverksamhet under året:

- *Utskottsmöte den 25 januari 2017, Oslo*

Januarimötet inleddes med att anta årets arbetsplan och årets fokusområden i form av jämställdhet ur ett vidare perspektiv, livskvalitet och välfärdsteknologi, såväl som flyktingpolitik och migration. Ärenden som diskuterades inkluderade nordiskt samarbete mot antibiotikaresistens, bekämpning av människohandel, nordiskt medborgarskap/nordisk e-ID, EU & Norden, två förslag kring integration, ett förslag om asylrätt, ett förslag om psykisk ohälsa bland barn och unga och ett förslag om neurovetenskap. Utskottet träffade Solveig Horne (FrP), Norges jämställdhetsminister, och tillika ordförande i Nordiska ministerrådet för jämställdhet, och blev uppdaterade kring årets prioriteringar inom jämställdhetsområdet. Ett studiebesök genomfördes vid Huseby Kaserne där utskottet fick ta del av erfarenheterna från könsneutral värnplikt som infördes i Norge, som det första land i Europa, 2015.

- *Utskottsmöte den 3 april 2017, Stockholm*

Vid aprilmötet i samband med temasessionen antogs utskottsförslag om vitboken om antibiotikaresistens och ett utskottsförslag om bättre mobilitet för personer med funktionsnedsättning.

En rad svar (meddelanden) från Nordiska ministerrådet och de nordiska regeringarna på Nordiska rådets rekommendationer om brandmäns cancer, gemensamma åtgärder mot stalkning, ensamkommande flyktingbarn, nordisk strategi om fallolyckor och hörselnedsättning såväl om samarbetsprogrammet om integration behandlades.

Lars Trägårdh, professor i historia och civilsamhälleskunskap vid Ersta Sköndal Bräcke Högskola, belyste frågan om civilsamhället i förhållande till integration. Katarina Areskog Mascarenhas, chef för Europeiska kommissionens representationskontor i Stockholm, redogjorde för EU-kommissionens förslag till reformering av Dublinförordningen om vilken EU-medlemsstat som är ansvarig för att pröva en asylansökan, som en del av belysningen kopplat till förslaget om asylrätt. I förhållande till förslaget om barn och ungas psykiska ohälsa, deltog Annsofie Blixt och Louise Aronsson från organisationen Tilia och berättade om hur de hjälper unga människor (upp till 30 år) med oro, ångslan och ångest eller stress.

- *Studieresa och utskottsmöte den 26-28 juni 2016, Färöarna*

Vid sommarmötet med temat likabehandling och rättigheter fick utskottet ta del av en rad intressanta studiebesök på Färöarna i form av funktionshinderorganisationen MBF, LGBT-organisationen, den kombinerade arbetsförmedlingen och arbetslöshetsförsäkringen ALS, kvinnojouren Kvinnohuset och en klinik för unga med alkohol- och drogmissbruk. Vidare fick utskottet information om livsvillkor på Färöarna och nordatlantiskt samarbete och möten med Lagtingets social- och hälsoutskott såväl som socialminister Eyðgunn Samuelsen.

Vid utskottsmötet godkändes förslaget om nordisk e-ID, förslaget om tekniska lösningar och barn och ungas psykiska ohälsa, det sambehandlade förslaget om integration medan utskottet valde att inte gå vidare med förslaget om asylrätt. Vidare behandlades Nordiska ministerrådets svar (meddelanden) till rekommendationerna om gemensamma medicininköp. Utskottet beslutade dessutom om inspel till Nordiska ministerrådets budget 2018, konkluderade synpunkter i förhållande till utvärdering av det nordiska funktionshindersamarbetet, gav synpunkter på Nordiska rådets arbetsgrupp om FNs globala 2030-mål för hållbar utveckling och tog del av halvårsutvärderingen av utskottets kommunikationsarbete.

- *Utskottsmöte 20 september 2017, Reykjavik*

Vid septembermötet diskuterades tre sambehandlade förslag om digitalisering (inkl. 5G och välfärdsteknologi) tillsammans med utskotten för kunskap och kultur och tillväxt och utveckling. Utskottet hade dialog med utredare Árni Páll Árnasson som genomför en strategisk genomlysning av det nordiska socialsamarbetet och träffade även ordförande i Alltingets välfärdsutskott Nicole Leigh Mosty för ett utbyte kring aktuella välfärdsfrågor. Østfold fylkeskommune från Norge deltog vid mötet på en gemensam deputation/foretræde inför utskottet för välfärd i Norden och utskottet för kunskap och kultur i Norden för att lyfta behovet av tvärsektoriellt samarbete mellan folkhälsa och utbildning för att minska skolavhopp. Nordiska ministerrådets svar (meddelanden) på Nordiska rådets rekommendationer om människohandel och antibiotikaresistens behandlades. En uppdatering kring Nordiska ministerrådets revidering av avtalet om nordisk arbetsmarknad för viss hälso- och sjukvårdspersonal och veterinärer gavs av Astrid Jutterström, Nordiska ministerrådets sekretariat, och utskottet beslutade om inspel till långsiktiga budgetprioriteringar inför Nordiska ministerrådets budget 2019. Förberedelser inför politisk dialog med arbetsmarknadsministrarna om ökade cancerrisker inom vissa yrken såväl som inför Nordiska rådets session i Helsingfors diskuterades också.

- *Utskottsmöte 30 oktober 2017, Helsingfors*

Vid utskottsmötet i samband med sessionen i Helsingfors gavs en uppdatering från utredare Árni Páll Árnasson om den strategiska genomlysningen av det nordiska socialsamarbetet. Nordiska ministerrådets redogörelse för insatserna mot människohandel presenterades av Søren Stokholm Thomsen, Nordiska ministerrådets sekretariat. Nordiska ministerrådets svar på rekommendationen om bättre mobilitet för personer för funktionshinder behandlades, instrumentet "politisk dialog" utvärderades, utskottet inledde diskussionerna om arbetsplanen för 2018. Vidare förberedde utskottet sig inför sessionen bland annat genom fokus på gränshinderfrågorna som utgjorde tema för toppmötet på sessionen.

Internationalt samarbete

Ordförande Bente Stein Mathisen (H), deltog i den tematiska debatten om patientrörlighet vid den trilateral konferensen med Benelux och Baltisk församling i Haag den 24-25 mars 2017. Utskottets migrations- och integrationsrapportörer Bengt Morten Wenstøb (H) och Ulf Leirstein (FrP) deltog vid konferensen *Immigration*

to the Nordic-Baltic Region: New Challenges for Nation States in the Age of Migration" i Tallinn 31 mars 2017.

Dessutom har utskottet deltagt i ett antal nordiska konferenser:

Utskottets rapportør kring livskvalitet och välfärdsteknologi, Lennart Axelsson (A), deltog vid den nordiska konferensen i Oslo den 20 januari om *Unga in i Norden - psykisk hälsa, arbete och utbildning*. Ordförande Bente Stein Mathisen (H), deltog vid det *Nordiska toppmötet om psykisk hälsa* den 27 februari 2017 i Oslo.

Utskottets migrations- och integrationsrapportør Bengt Morten Wenstøb, (H), deltog i en paneldebatt om minderåriga flyktingar i Norden i förbindelse under festivalen "Världen i byn" som arrangerades i Helsingfors den 27-28 maj 2017. Utskottsledamot Jenis av Rana deltog vid konferensen om funktionshindrades utsatthet "*Bryt tabu*", i Torshavn, den 11 september. Utskottsordförande Bente Stein Mathisen (H), och utskottets jämställdhetsrapportør Kåre Simonsen (A), deltog vid *nordiskt rundabordssamtal om jämställda parlament* i Sveriges Riksdag den 28 september 2017.

3.3 Udvalget for et holdbart Norden

Udvalgets arbejdsområder

Utvalget for et bærekraftig Norden arbejder med emner og sager som berører miljø- og naturvern, naturressurser – herunder utnyttelse av naturressurser innenfor jordbruk, fiskeri og skogbruk. Klimaspørsmål er også en viktig del av arbeidet – herunder arbeidet med FNs bærekraftsmål. Forbrukerrettigheter, fiskeriforvaltning, landbrukspolitikk, næringsmidler, atomsikkerhet, biologisk mangfold og bærekraft er emner og temaer som utvalget for et bærekraftig Norden også beskjeftiger seg med. Det er tale om nordiske, arktiske og globale utfordringer, samt politiske tiltak som kan medvirke til å løse de samme utfordringer.

Udvalgets sammensætning

Utvalget for et bærekraftig Norden besto i 2017 av 18 medlemmer, med Hanna Kosonen (cent), Finland, som leder og Karin Gaardsted (S), Danmark, som nestleder. Pr. 1. januar 2017 var utvalget representert ved 10 menn og 6 kvinner. Utvalgets to islandske representanter, en mann og en kvinne, ble utnevnt på et senere tidspunkt, men fra 1. april var utvalget fulltallig med 18 medlemmer. Hanna Kosonen gikk ut av delegasjonen etter sommermøtet og Karin Gaardsted har deretter fungert som leder av utvalget.

Udvalgets prioriteringer/temaer

Under 2017 har utvalget prioritert følgende oppgaver:

- Klima- og energipolitikk
- Avfallspolitikk og den sirkulære økonomi (plastavfall, mikroplast, matsvinn, pant)
- Sjøfartsikkerhet og miljø i Arktisk
- EU politikk
- Antibiotisk resistens
- Bioøkonomiens potensiale

- Giftfri hverdag
- FNs verdensmål – bærekraftsmålene/Agenda 2030
- Finansiering av den grønne omstilling (Nordisk bank for grønn vekst)
- Forbrukermakt for bedre miljø

Opnåede resultater

Klima- og energipolitikk

Under året ble det vedtatt rekommandasjoner om forbrukere i kampen mot klimaendringene og om utbygning av energistasjoner. En rekommandasjon om oppfyllelse av klimamålsetningen fra Paris ble vedtatt og ferdigbehandlet under året med begrenset resultat.

I forbindelse med FNs klimatoppmøte 2017 i Bonn, COP23, og som oppfølging på Finlands presidentskaps prioriteringer, arrangerte Nordisk råd et internt nordisk møte samt møter mellom medlemmer av parlament i Norden og medlemmer av parlament fra Tyskland, Spania, Syd-Afrika og de små øysamfunn (AOSIS). I alt 16 medlemmer av parlament fra Norden deltok, inklusive Nordisk råds president Britt Lundberg. Nordisk råd bidro også til programmet i Den nordiske paviljong med flere aktiviteter hvor medlemmer av parlamenter bidro til debatten og arrangerte en resepsjon for medlemmer av parlamenter. I forbindelse med COP23 utgav Nordisk råd håndboken «*Clever Climate Legislation*» skrevet av Steen Gade.

Avfallspolitikk og den sirkulære økonomi (plastavfall, mikroplast, matsvinn, pant)

Arbeidet har tatt utgangspunkt i fire rekommandasjoner. Rekommandasjon om forbud mot mikroplast i Norden fikk ikke gjennomslagskraft, men det har vært en oppfølging på rekommandasjon om tiltak for å redusere plastavfall.

Rekommandasjon om smartere utnyttelse av plastavfall har gjennomslagskraft og det samme gjelder rekommandasjon om smartere utnyttelse av matavfall.

Rekommandasjon om å forbedre og samordne datomerking av matvarer har ikke gitt det resultat som ble forventet.

Sjøfartsikkerhet og miljø i Arktisk

Under året ble det forberedt og vedtatt en rekommandasjon om konkrete tiltak for å forbedre sjøfartsikkerhet i de arktiske områder og arbeide for et forbud mot anvendelsen av tungolje. Videre er arbeidet tatt opp i budsjettforhandlingen og inngår i Nordisk ministerråds budsjett 2018. Arbeidet fortsetter i 2018, bl.a. med henvisning til Norges presidentskaps prioriteringer.

EU politikk

Utvalget vedtok posisjonspapirer om følgende EU-saker under 2018:

- Rammeverket for EUs klimapolitikk 2021-30, inklusive regler for inkludering av binding av CO₂ i mark og skog i de enkelte lands klimaregnskap (LULUCF) – sammen med Utvalget for vekst og utvikling.
- Utviklingen av den sirkulære økonomien
- Nye kriterier for bioenergi i forslag til direktiv om fornybar energi
- EUs regler i forhold til import av selprodukter – merkeordning

I mai holdt delegasjon fra Nordisk råds Holdbarhetsutvalg og Utvalget for vekst og utvikling møter i Brussel med medlemmer av Europaparlamentet (MEP) for å fremføre Nordisk råds synspunkter om de ovennevnte saker. Møtene ble fulgt opp med brev til de respektive MEPer.

Antibiotisk resistens

Som oppfølging på presidentskapets program i Nordisk råd i 2016 ble det arrangert en høring om hvordan Norden kan «bidrage til bekæmpelsen af antibiotisk resistens (ABR) og dens altødelæggende effekt på folkesundheden.» Flere konkrete forslag kom frem under høringen og de ble i starten av 2017 bearbeidet til en Hvitbok. Forslagene i Hvitboken ble vedtatt på Nordisk råds temasesjon i april 2017. Nordisk ministerråd (NMR) svarte med en meddelelse til Nordisk råd under høsten. Meddelelsen ble vurdert positiv, men ikke tydelige i forhold til oppfølging. En politisk dialog med NMR planlegges under våren 2018. Velferdsutvalget har hovedansvar for behandlingen av saken.

Bio-økonomiens potensiale i Norden

Bio-økonomien var tema på sommermøtet. Utvalget har kunnet konkludere at Norden har et stor potensiale innenfor bio-økonomien, og Nordisk ministerråd bidrar aktivt med tiltak som kan bidra til at dette potensiale utnyttes. Arbeidet bygger på prinsippet om at ressursene skal utnyttes bærekraftig med høyest mulig verdiskapning som mål.

Giftfri hverdag

Nordisk råd vedtok i 2016 en rekommandasjon som bygget på forslag fra velferdsutvalg og holdbarhetsutvalget om tiltak for å sikre giftfri hverdag i Norden med anbefalinger om at de nordiske land sammen med Nordisk ministerråd igangsetter forskjellige tiltak og viser lederskap i Europa. Utgangspunkt for forslaget er at forskningen viser at Nordens befolkning kommer i kontakt med giftige kjemikalier i sin hverdag, og disse kjemikalier finnes i mange produkter. EU, som har hovedansvar for regulering, klarer ikke å stramme opp reguleringen i takt med økt kunnskap om de alvorlige konsekvenser dette kan ha. Derfor mente Nordisk råd at det var behov for ytterligere felles nordisk innsats, som bygger på det velutviklede nordiske samarbeidet på dette området.

Meddelelser (svar) fra Ministerrådet og de nordiske regjeringer var ikke tilfredsstillende, og derfor var det politisk dialog med de ansvarlige ministre i forbindelse med sesjonen i Helsingfors i 2017. Etter dialogen kan det konstateres at Norden har aktivt samarbeid i kjemikalipolitikken, men er ikke villig til å gå sammen i kampen for giftfri hverdag i linje med Nordisk råd anbefalinger.

FNs verdensmål – bærekraftsmålene/Agenda 2030

Høsten 2016 besluttet Nordisk råd å opprette en arbeidsgruppe med representanter for utvalgene og presidiet for å undersøke om det er forutsetninger for at Nordisk råd kan medvirke til å realisere ambisjonene i FNs 2030-mål. Gruppens rapport med forslag ble fremlagt i forbindelse med sesjonen i Helsingfors. Holdbarhetsutvalget vil være aktivt i oppfølgingen og under 2018 og 2019 vil utvalget prioritere mål 14 om liv under vann (havet).

Finansiering av den grønne omstilling (Nordisk bank for grønn vekst)

Norden har tre effektive institusjoner på det finansielle området, nemlig Nordisk Investeringsbank (NIB), som eies i fellesskap med de tre baltiske land, Nordisk Utviklingsfond (NDF) og Nordisk miljøfinansieringsselskap (NEFCO). Estland, Latvia og Litauen inngår som medeiere i NIB. Disse institusjonene utfører i dag nyttig innsats i klimaarbeidet og den grønne omstilling. Utvalget har vært i dialog med ekspert om institusjonen og kunne etterfølgende konkludere at institusjonenes potensiale ikke utnyttet fullt ut, og at de kan påta seg flere og større oppgaver, både i Norden og globalt. Derfor ble det etterlyst en grundig undersøkelse av hvordan den kapasitet som Norden har bygget opp i NIB, NEFCO og NDF, kan utnyttes fremadrettet for å fremme den grønne omstillingen. Som reaksjon på henvendelse fra Nordisk råd har Sverige i formannskapsprogrammet for Nordisk ministerråd i 2018 konstatert at man vil undersøke muligheten til å igangsette den utredningen som Nordisk råd etterlyser.

Forbrukermakt for bedre miljø

Utvalget har under året vært i dialog med de nordiske forbruker organisasjoner om mulig nordiske politiske tiltak som kan fremme bærekraftig forbruk, gjøre det lettere for forbrukere å velge produkter, som fremmer bærekraftig utvikling. Som oppfølging planlegges en konferanse/seminar om dette tema under 2018, med fordel i samarbeid med Nordisk ministerråd.

Møder, konferencer og seminarer

Utvalget har hatt 5 møter i 2017, inklusive et tredagers sommermøte i Sverige. Fremtidens grønne bio-økonomi var tema for sommermøtet og ble belyst med bl.a. studiebesøk til Vreta Kluster og Wrams Gunnarstorp og NordGen – Nordiskt Genresurscenter i Alnarp.

Utvalget har tradisjonen tro hatt møte med de nordiske lands miljøministre og har på flere av sine regulære møter vært i dialog med nordiske eksperter om et antall saker som står på agendaen. Utvalget arrangerte flere åpne møter ved Klimatoppmøtet COP23 i Bonn og lanserte håndboken «*Clever climate legislation – A hands-on-guide for parliamentarians to achieve the Paris Agreement*».

Internasjonalt samarbejde

Utvalget sendte en delegasjon til EU-parlamentet for å fremme saker av nordiske interesse og bidro med parlamentarisk program på Klimatoppmøtet COP23. Utvalget ble invitert til flere møter med Baltisk forsamling, men hadde dessverre ikke mulighet til å delta.

3.4 Utskottet för Tillväxt och Utveckling i Norden

Udvalgets arbejdsområder

Utskottet ansvarar för politikområdena finans, arbetsmarknad, energi, transport, regional, näringsliv, energi samt gränshinder/mobilitet.

Udvalgets sammensætning

Utskottet har bestått av 18 medlemmar, med Pyy Niemi (Socialdemokratiska gruppen och Sverige) som ordförande, och Torgeir Knag Fylkesnes (Vänstersocialistiska Gröna gruppen, och Norge) som vice ordförande. Medlemmarna har skiftat under året på grund av val, men nationalitetsmässigt har alla delar av Norden varit representerade, förutom Island, Färöarna och Grönland. Könsfördelningen har överlag varit jämn.

Udvalgets prioriteringer/temaer

Udgangspunkt i arbejdsplan/kommunikationsplan, hovedtema, nye initiativer

- Energisamarbetets strategiska genomlysning, med uppföljning
- Biobränslen som förnyelsebar energikälla
- Arbetet med FN:s hållbarhetsmål
- Digitaliseringen
- Transportpolitik i Norden

Opnåede resultater

Utskottet har varit aktiva i att påverka ministerrådets strategiska genomlysning av energisamarbetet, vilket också kan ses i flera av förslagen i slutrapporten. Utskottet har gjort ett positionspapper kring biobränslen och med detta uppvaktat Europaparlamentariker i Bryssel. Utskottet har huvudansvar för en samlad rekommendation kring digitalisering, som bygger på tre medlemsförslag från tre olika partigrupper. Svar från ministerrådet inväntas. Utskottet har tagit fram en strategi för och ett positionspapper om nordisk transportpolitik, samt deltog i utformandet av ett möte mellan nordiska rådet och de nordiska transportministrarna. Detta möte genomförs dock först under 2018. Utskottet har även kommit med konstruktiva inspel till flera nya samarbetsprogram på ministerrådet, nämligen arbetsmarknad, näring och innovation, samt energi. Flera av utskottets förslag har påverkat programmets slutresultat.

Møder, konferencer og seminarer

- Möten med nordiska gränskommittéer rörande gränsöverskridande transportinfrastrukturbehov, 17/1 samt 1/6.
- Möten med Europaparlamentariker med flera i Bryssel, 2-3 maj, rörande Biobränslen.
- Sessionsevent 30/10 med Jorma Ollila, Finlands energiminister, parlamentariker och branchintressenter.

Utskottets sommarmöte var förlagt till Tromsø och Svalbard, där man träffade bland annat följande: Piql AS och det digitala världsarkivet på Svalbard, Arktiska Universitetet i Loneyarbyen, Trusten i Barentsburg (Svalbard), Satellitstationen i Longyearbyen, Sysselemanden på Svalbard och Longyearbyen bystyre.

3.5 Kontrollkommitténs berättelse om verksamheten

Nordiska rådets kontrollkommitté har enligt Nordiska rådets arbetsordning följande uppgifter:

Kontrollkommittén utövar parlamentarisk kontroll över annan verksamhet som finansieras med gemensamma nordiska medel liksom granskning som plenarförsamlingen beslutar (§6).

Kontrollkomiteen kan avge utlåtande till Presidiet om tolkningen av Helsingforsavtalet, andra avtal om nordiskt samarbete, denna (Nordiska rådets. Sekr. anmärkning) arbetsordning och andra interna bestämmelser.(§43)

Kontrollkommitténs sammansättning i oktober 2017:

Jan Lindholm (MP), Ordförande Sverige
Brynjar Nielsson (Sj.), Vice ordförande, Island
Ruth Mari Grung (A), Norge
Eva Sonidsson (S), Sverige
Susanna Koski (saml), Finland
Christian Poll (ALT), Danmark
Jan-Erik Messmann (DF), Danmark

Institutionsbesök

Sedan 2011 har kontrollkommittén följt en plan som innebär besök vid de nordiska institutionerna med syfte att belysa vilken nordisk nytta de skapar. Efter varje besök utarbetas en rapport som översänds till institutionen, Nordiska ministerrådet, det berörda utskottet i Nordiska rådet samt till Presidiet.

Mellan den 14 och 17 augusti besökte delar av Kontrollkommittén tillsammans med medarbetare från Sekretariatet, de nationella delegationerna och partigrupperna Grönland och kulturinstitutet NAPA i Nuuk. Dessutom fick kommittén information om jämställdhetsarbetet på ön liksom situationen för barn. Kommittén träffade också landets Samarbetsminister respektive Kulturminister.

Huvudmålet för kommitténs besök var att träffa personalen och ledningen på Nordens Institut i Grönland, NAPA. Det är den sista institutionen som kommittén besökte efter det att institutionsbesöken inleddes.

Kommittén konstaterade redan förra året i samband med NAPA:s årsberättelse för 2015 att verksamheten fungerade mycket bra och att aktiviteterna var omfattande och bedömdes som mycket uppskattade av invånarna såväl i Nuuk som ute i landet. Detta inte minst mot bakgrund av en kunnig och engagerad personal.

Kortfattat kan sägas att NAPA har tre huvuduppgifter:

- Kulturstöd
 - Fonrådgivning
 - Nordiskt nätverkande
 - Kulturstödsprogram, Övriga nordiska kulturfonder
- Projektstyrning
 - Egna projekt: Allatta (noveller av ungdomar), Arctic Winter Games, Nordisk kulturfestival (16-21 oktober 2017) etc.
 - Samarbetsprojekt: Folkemöte, Music Export Greenland
- Kommunikation
 - Nordiska föreningar, systeminstitutioner, Nordiska Ministerrådet
 - Hallå Norden
 - Officiella besök

I sammanhanget kan nämnas att syftet med NAPA är att få ut och sprida grönländsk kultur till resten av Norden men också till resten av världen.

I samband med årsredovisningen för 2015 konstaterade institutet att kvaliteten på de ansökningar om kulturstöd som inkommit höll en allt sämre kvalitet. Detta uppmärksammade också Kontrollkommittén i sin skrivelse till Generalsekreteraren förra året. Det fanns ett stort intresse hos kommitténs ledamöter att följa upp arbetet med att höja kvaliteten och få en redovisning om detta. Institutets direktör konstaterade att arbetet med att förbättra de ansökningar som kommit in under 2016 och även 2017 gett resultat bland annat i form av färre behov av kompletteringar i inkomna ansökningar. De åtgärder som vidtagits för detta har varit:

- Online rapporteringschema, som har gjort det smidigare och enklare att följa upp
- Handbok på fyra språk om programmen och hur man ansöker
- Profileringsvideor som på ett tydligt sätt visar och beskriver processen
- Tillskapande av fokusgrupper för att jämföra
- Konsekventa i kommunikationen med de bidragssökande

Såväl den danska riksrevisionen som Kontrollkommittén konstaterade med tillfredsställelse att situationen blivit bättre och kvaliteten högre på de ansökningar som kommit in.

Varje år får NAPA ett beviljningsbrev underskrivet av Nordiska Ministerrådets Generalsekreterare. Brevet innehåller de mål och verksamheter som institutionen skall uppnå och genomföra under året. För 2017 finns 50 resultatmål som skall

uppfyllas. För en så liten institution kan så många mål anses vara kanske några för många. Kontrollkommittén menar att Nordiska Ministerrådet bör se över det antal mål som NAPA får och om möjligt koncentrera sig till något färre. Även om NAPA uppnår de allra flesta målen menar kommittén att det inte alltid är kvantiteten utan kanske i än högre grad kvaliteten som är avgörande. Kommittén menar att Ministerrådet bör begränsa antalet mål. Detta inte minst mot bakgrund av NAPA:s personella storlek.

I och med att NAPA har ändrats från en linjeorganisation till en projektorganisation har också styrelsens uppgifter förändrats. Man har t ex inte längre personalansvaret, utan det ligger direkt hos direktören och man fungerar som ett rådgivande stöd till honom. Kontrollkommittén menar att man möjligen skall ändra namnet på styrelsen för att tydliggöra dess roll. Ett möjligt namn skulle kunna vara "Rådgivande styrelse" (Advisory Board). Kontrollkommittén vill också understryka vikten av att kompetensen i styrelsen tydligt speglar dess roll visavi direktören.

Kontrolluppdrag 2017

Övriga uppgifter

Institutionernas årsrapporter

Kommittén har som tidigare år granskat årsrapporterna från de nordiska institutionerna som är knutna till Nordiska ministerrådet. Totalt handlar det om tolv stycken. Det generella intrycket är att verksamheterna totalt sett fungerar bra man och når de mål som är uppställda i de, med Nordiska ministerrådet, ingångna resultatkontrakt.

Årliga beviljningsbrev

Som ny praxis utarbetar Nordiska ministerrådet sedan 2015 beviljningsbrev till sina institutioner. Syftet med så kallade beviljningsbrev är att skapa en bättre överblick över verksamheten i de olika institutionerna, bidra till större transparans och bättre möjlighet för att utöva en parlamentarisk kontroll. Kontrollkommittén har fått samtliga beviljningsbrev presenterade för sig. En ordning som kommittén beslutade skall vara årligen återkommande. Under året har särskilt följts upp hur väl institutionerna följer upp de mål som återfinns i beviljningsbrevet. Kommittén har konstaterat att man i stor grad når de mål som satts upp.

Riksrevisionens rapporter

Kontrollkommittén har på sitt septembermöte i Stockholm gått igenom den danska riksrevisionens rapporter om Nordiska ministerrådet, Nordiska rådets respektive Nordiska kulturfonden. Det är kommitténs uppgift att förbereda behandlingen av räkenskaperna vid Nordiska rådets session.

Möten

Kontrollkommittén har under 2017 avhållit fyra möten:

25 januari i Oslo

4 april i Stockholm
20 september i Reykjavik
30 oktober i Helsingfors

Till detta skall läggas institutionsbesöket i Nukk 14 – 17 augusti

3.6 Valgkomitéen

Valgkomitéen består af syv medlemmer. Alle partigrupper er repræsenteret og Valgkomitéen udpeger selv formand og næstformand.

På baggrund af partigruppernes indstillinger (og medlemmer, som ikke tilhører nogen partigruppe), fremlægger Valgkomitéen kandidater til de valg, som foretages af plenarforsamlingen. Delegationerne indstiller præsident og vicepræsident samt medlemmer til Den Nordiske Investeringsbanks kontrolkomité og bestyrelsen for Nordisk Kulturfond.

Valgkomitéen bestræber sig på at indstillingerne foretages under hensyntagen til en national og kønsmæssig balance. Ved behov for suppleringsvalg mellem sessionerne fremlægges disse for Præsidiet.

Valgkomitéens medlemmer 2017:

Lars Tysklind (L), Sverige, **formand**

Maarit Feldt-Ranta (sd), Finland, **næstformand**

Pyry Niemi (S), Sverige

Michael Tetzschner (H), Norge

Christian Juhl (EL), Danmark

Mikkel Dencker (DF), Danmark

Jóna Sólvéig Elínardóttir (Vid), Island (fra 3.april- 28. Oktober 2017)

Valgkomitéen har afholdt to møder i 2017, henholdsvis den 20. september i Reykjavik og den 30. oktober i forbindelse med sessionen i Helsinki. Derudover har Valgkomitéen behandlet fire indstillinger til suppleringsvalg, hvoraf tre foretaget som skriftelig procedure og en på mødet.

3.7 Gränshindergruppen i Nordiska rådet

Gruppens arbetsområder

Gränshindergruppen arbetar med utgångspunkt med samma konkreta gränshinder som Nordiska ministerrådets Gränshinderråd, men kan även arbeta med frågor som Gränshinderrådet har slutat att arbeta med på grund av ställningstaganden från ministrarna. Varje utskott i Nordiska rådet har haft lämpliga hinder på sina respektive dagordningar. Dessa har sedan återkopplats till Gränshindergruppen.

Gruppens sammensætning

Gränshindergruppen har under 2017 bestått av mellan en och tre parlamentariker från respektive utskott/Presidiet. Det har endast varit utskotten/Presidiet som har varit representerade i gruppen, inte delegationerna eller partigrupperna.

Udvalgets prioriteringer/temaer

På Gränshindergruppens möten har följande saker behandlats under året:

- Det förebyggande arbetet
- Dubbelbeskattningsavtalet
- Arbetsmarknadspolitiska åtgärder
- Märkning av mediciner
- Erkännande av yrkeskvalifikationer

Opnåede resultater

Gränshindergruppen har i första hand följt och bevakat de frågor som Nordiska ministerrådets Gränshinderråd arbetar med. Gruppen har dock även besvarat remisser från utskott/Presidium, samt ställt skriftliga frågor till ansvariga ministrar, inklusive ett brev till samarbetsministrarna där man framfört sina önskemål på Gränshinderrådets förnyade mandat. Gruppen har även, tillsammans med Utskottet för Tillväxt och Utveckling, skrivit ett brev till Presidiet, och där framfört önskemål kring Nordiska rådets framtida agerande i gränshinderfrågor, däribland önskemålet om en gränshinderfrågetimme i samband med sessionerna. Gruppen har även bett sekretariatet utveckla ett nytt nordiskt avtal kring gränsnära lösningar på nationella gränshinderproblem.

Gränshindergruppen har beslutat att fokusera på möten med ministrar i samband med sina möten, samt har framfört önskemål om att få utvidga sin sammansättning till att återspegla inte bara utskotten i Nordiska rådet, utan även delegationerna och partigrupperna.

Møder, konferencer og seminarer

Gränshindergruppen har under året haft två korta möten i samband med utskottsmötena, 25 januari, respektive 4 april, samt ett längre separat arbetsmöte den 16 oktober. Under detta möte träffade gruppen Danmarks nordiska samarbetsminister, Karen Ellemann, för att bland annat diskutera Danmarks arbete med gränshinder och hur Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet kan samarbeta bättre kring arbetet med gränshinder.

4. Sessioner 2017

4.1 Temasession Stockholm

Nordisk Råds temasession 2017 blev afholdt den 4. april i Riksdagen i Stockholm. Tema for aktuel debat var Norden og USA – nye forudsætninger. Dette med henvisning til samarbejdet med USA, samt udenrigs-, handels-, miljø- og sikkerhedspolitisk udvikling i Nordens nærområder efter præsidentvalget i USA.

Sveriges Udenrigs- og nordisk samarbejdsminister Margot Wahlström, Norges samarbejdsminister Frank Bakke-Jensen, og Nina Fellmann, Ålands samarbejdsminister, deltog i den aktuelle debat.

Dagsorden for Nordisk Råds temasession 2017

1. Sessionens åbning
2. Aktuel debat
3. Generelle ærinder
4. Generelle ærinder
5. Fremsættelse af nye medlemsforslag
6. Sessionens afslutning

4.2 69. session i Helsingfors

Nordisk Råds 69. session blev afholdt i Helsingfors fra den 31. oktober – 2. november i København.

Dagen før åbningen af sessionen arrangerede Nordisk Råd en sessionsevent med paneldebat om

Nordisk energisamarbejde med titlen: Fra stærk til stærkere – mere energisamarbejde holder Norden i verdenseliten. I sessionsevenen deltog bl.a. Finlands energiminister, Kimmo Tiilikainen, Nordisk Råds Præsident, Britt Lundberg, og den tidligere administrerende direktør for Nokia, Jorma Ollila, som fremlagde sin rapport "Det nordiske energisamarbejde – stærkt i dag, stærkere i morgen."

Den første mødedag i plenum blev indledt med et topmøde med de nordiske statsministre og regeringsledere om Norden som verdens mest integrerede region med tillid som fælles styrke og med grænsehindringer øverst på dagsordenen. Derefter blev programmet for det svenske formandskab for Nordisk Ministerråd 2018 præsenteret af den svenske statsminister og til sidst blev nye medlemsforslag i Nordisk Råd debatteret.

Den anden dag i plenum indledtes med spørgetime med nordiske bistandsministre. Den blev efterfulgt af debat om flygtninge og migration, samt behandling af ministerrådsforslag og redegørelser med deltagelse af nordiske samarbejds- og fagministre. Derefter fulgte en debat om international politik med deltagelse af de nordiske udenrigsministre, samt behandling af medlemsforslag.

Om aftenen den anden dag blev Nordisk Råds Prisuddeling afholdt i Finlandia huset.

Den tredje dag og sidste dag indledtes med en aktualitetsdebat om fredsformidling med indledning af gæstetaler Finlands tidligere præsident, Nobels Fredsprismodtager og fredsformidler Martti Ahtisaari. Den blev efterfulgt af generaldebat, herunder samarbejdsministrenes redegørelse om 2017 og behandling af ministerrådsforslag om ministerrådets budget 2018, og en debat om

bæredygtighed og Arktis. Derefter behandlede medlemsforslag og landsstyreforslag, samt Nordisk Råds interne anliggender og beretninger.

Til sidst blev afholdt valg til Nordisk Råds organer og andre tillidsposter i 2018 og Nordisk Råds præsidentskabsprogram for 2018 blev præsenteret af den nyvalgte præsident Michael Tetzschner. Martin Kolberg blev valgt som Nordisk Råds vicepræsident 2018.

Dagsorden for Nordisk Råds 69. session i Helsingfors

Tirsdag den 31. oktober

1. Sessionens åbning
2. Nordisk topmøde
3. Nordisk Ministerråds program 2018
4. Fremsættelse af nye medlemsforslag

Onsdag den 1. november

5. Spørgetime med de nordiske bistandsministre
6. Flygtninge og migration
7. Ministerrådsforslag og redegørelser
8. International debat
9. Behandling af medlemsforslag

Torsdag den 2. november

10. Aktualitetsdebat
11. Generaldebat
12. Bæredygtighed og Arktis
13. Behandling af medlemsforslag og landsstyreforslag
14. Nordisk Råds interne anliggender og beretninger
15. Valg 2018
16. Nordisk Råds program for 2018
17. Sessionens afslutning

5. Vestnorden

Presidentens möte med Västnordiska rådets färöiska delegation

Nordiska rådets president träffade Västnordiska rådets färöiska delegation den 10 maj i Lagtinget i Torshamn. På mötet diskuterades aktuella teman i rådets arbete, miljöfrågor och Färöarnas ansökan om medlemskap i Nordiska rådet.

Västnordiska rådets årsmöte

Nordiska rådets observatör Phia Andersson deltog vid Västnordiska rådets årsmöte 2017 i Altinget 31 augusti-1 september. Det var första gången att årsmötet hölls i ett av de västnordiska parlamenten. Den ordning provas 2017-2019 och sedan vil Västnordiska rådet evaluera hur det har lyckats. Nästa år hölls årsmötet på Färöarna.

På dagordningen under årsmötet var ett toppmöte mellan de västnordiska utrikesministrarna. Debatten handlade till stor del om ett nytt ramavtal mellan de västnordiska regeringarna om samarbete inom handel och andra områden av gemensamt interesse. Den isländska utrikesministern kom också in på vilka fokusområden Islands ordförandeskap i Arktiska rådet från och med våren 2019. Dessa nämndes som hållbarhet, miljö, havet och transport.

Årsmötet i år var det första efter att Västnordiska rådet fick observatörstatus i Arktiska rådet, vilket blev godkänt av Arktiska rådet den 11 maj i Fairbanks. En av de frågor som Västnordiska rådet lägger vikt på angående observatörstatusen i Arktiska rådet är att följa Arktiska rådets arbetsgrupp om hållbar utveckling.

Nordiska rådets möte med Västnordiska rådet

Nordiska rådets presidium träffade Västnordiska rådets presidium den 2 november i Riksdagen i Helsingfors i anknäytning till Nordiska rådets session. På mötet diskuterades samarbetet mellan råden under året, nästa års samarbete och Västnordiska rådets observatörstatus i Arktiska rådet.

Nordiska rådet och Västnordiska rådet beslutade att samarbeta om ett seminarium i 2019 i anslutning till ett möte hos Nordiska rådet eller Västnordiska rådet.

För att förbereda detta seminarium gav råden rådssekretariaten i uppdrag att tillsammans utarbeta ett förslag om ämne och tidpunkt för seminariet, i nära samråd med rådets ledare. På så vis kan råden besluta om frågan på deras nästa möte i samband med Nordiska rådets session i Oslo 2018.

6. Nordisk Råds internationale samarbejde 2017

Norden er en region i en globalisert verden, og Nordisk råd arbeider aktivt med utenriks- og sikkerhetspolitiske temaer.

På Nordisk råds sesjon i 2017 ble Nordisk råds internasjonale strategi for femårsperioden 2018-2022 enstemmig vedtatt. Strategien har en klar nordisk profil, og slår blant annet fast at Nordisk råd skal spille en aktiv rolle i å fronte «nordiske verdier» som demokrati, rettsstat, menneskerettigheter, likeverd, velferdsstat, tillit og åpenhet. Nordisk råd vil også bidra til å bekjempe hat og ekstremisme. Videre slår strategien fast at Nordisk råd skal ha et særlig fokus på FNs bærekraftsmål samt migrasjons- og integreringspolitikk. Nordisk råd vil også jobbe for at de nordiske regjeringene styrker samarbeidet innenfor utenriks-, forsvars- og sikkerhetspolitikken, og i økt grad utnytter potensialet som ligger i Nordic Branding. Samarbeid i nærområdene, det vil si Østersjøområdet, Arktis og EU, står i en særstilling i den nye strategien.

Nordisk råd fortsatte i 2017 sitt arbeid for å styrke Nordisk forsvarssamarbeid, og en egen rundebordskonferanse med parlamentarikere og NORDEFKO-formannskapet ble arrangert i Helsingfors i september 2017.

Nordisk råds sesjon i Helsingfors hadde flere internasjonale temaer, herunder en egen bolk om fredsformidling der tidligere president og Nobelfredsprisvinner Martti Ahtisaari deltok.

Befolkningsundersøkelsen «Ett värdefullt samarbeite» som ble lagt fram i tilknytning til Nordisk råds sesjon 2017, støtter i høy grad opp om Nordisk råds internasjonale prioriteringer: To av tre mener at de siste årenes internasjonale utvikling har gjort at nordisk samarbeid føles viktigere i dag, og aller flest mener at forsvar og sikkerhet er det viktigste å samarbeide om. Som de mest typiske nordiske verdiene fremheves ytringsfrihet, at alle mennesker har samme rettigheter og verdi, samt åpne og demokratiske prosesser.

6.1 Samarbeidet med Baltisk forsamling og BSPC

Nordisk Råd har et tett samarbeid med de baltiske landene, og i Nordisk råds nye internasjonale strategi 2018-2022 fremheves Baltisk forsamling som en av Nordisk råds viktigste partnere.

Utvalgene har deltatt på flere møter i regi av Baltisk forsamling i løpet av året, og visepresident Juho Eerlola deltok på et seminar om forsvarspolitik i Tallinn i februar. Som vanlig deltok representanter fra Baltisk forsamling på Nordisk råds sesjon, og president Britt Lundberg deltok på Baltisk forsamlings sesjon i Tallinn i november.

På årets møte mellom presidiene i Baltisk forsamling og Nordisk råd ble det vedtatt en ny samarbeidsavtale for neste toårsperiode (2018-2019). Samarbeid innenfor sikkerhet og forsvar, energi, transport og infrastruktur, intern sikkerhet og kontroll av ytre grenser, helsevesen og sosiale spørsmål, miljøvern i Østersjøen samt forskning, utdanning og kultur fremheves som særlig viktige områder.

BSPC (The Baltic Sea Parliamentary Conference) samler parlamentarikere og tjenestemenn fra alle landene rundt Østersjøen, og forumet var derfor også i 2017 en viktig plattform for Nordisk råd. Nordisk råd vil framover støtte opp om BSPCs arbeid for å bli enda mer konkret og løsningsorientert.

6.2 Rusland

Nordisk Råd samarbejder med russiske politikere gjennom regionalt samarbeide i Østersøregionen, i den store arktiske region, i Barents området samt indenfor rammerne for den Nordlige Dimension, der inkluderer Rusland, EU, Norge og Island.

Nordisk Råds præsident deltog på Arktisk Forum i marts i Arkhangelsk. Der blev gennemført et studieprogram for russiske parlamentarikere i Reykjavik, Island i april. De russiske gæster besøgte bl.a. Althingi, Islands ambassadør for Arctic Affairs og havde virksomhedsbesøg. Det årlige møde mellem russiske parlamentarikere fra Statsdumaen, Føderationsrådet og Nordisk Råds Præsidium blev gennemført ved sessionen i Helsingfors i november.

6.3 Arktis og Barents

Parlamentarikerkonferencen for den arktiske region -CPAR

Nordisk Råds observatør hos den stående komite for parlamentarikere i den arktiske region -SCPAR, Steingrímur J. Sigfússon, deltog under året i komiteens møder 24. februar i Anchorage, Alaska, og 17. maj i Sisimiut, Grønland.

Under året har de overordnede sager i komiteens arbejde været opfølgning på resolutionen fra den tolvte parlamentarikerkonference for den arktiske region i Ulan-Ude, Rusland, i juni 2016; markering af 25 års jubilæet for parlamentarikerkonferencen i 2018; og forberedelsen af den trettende parlamentarikerkonference i Inari, Finland, i september 2018.

Konferencen International Arctic Forum

Nordisk Råds Præsident Britt Lundberg deltog i konferencen International Arctic Forum 29.-30. marts i Archangelsk, Rusland. På dagsordenen var blandt andet miljøspørgsmål og det internationale samarbejde i Arktis. Konferencen havde deltagelse på højt politisk niveau og blandt deltagere var den russiske, finske og islandske præsident.

Under konferencen holdt Lundberg møder med Eirik Sivertsen, formanden for SCPAR, og Olga Epifanova, viceformand af den russiske Statsduma, om samarbejde om arktiske spørgsmål og planlægning af fælles møder.

Parlamentarikerkonferencen for Barents Euro-Arktiske regionen

Nordisk Råds præsidiemedlem Wille Rydman deltog i den ottende Parlamentarikerkonference for Barents Euro-Arktiske region den 6.-9. juni i Naryan-Mar i Rusland. Fremtrædende emner på dagsordenen var økonomisk udvikling i lyset af klimaforandringer; bæredygtig turisme; urfolks interesser; samt uddannelse og kulturelle spørgsmål.

I sit indlæg adresserede Rydman vigtigheden af samarbejde i Barents Euro-Arktiske regionen om helse og sociale anliggender, specielt hvad angår udbredelsen af sygdomme, samt kulturelle anliggender. Han understregede, at den oprindelige overbevisning for 25 år siden om at samarbejde i regionen ville bidrage til stabilitet stadig var gældende og at det er vigtig at fortsætte denne tradition da det giver parlamentarikere i regionen mulighed for dialog. Rydman præsenterede også hovedtemaerne i Finlands præsidentskabsprogram i Nordisk Råd 2017.

6.4 EU

Nordiska rådet har detta år etablerat ett kontor i Bryssel, som består av en medarbetare. Nordiska rådets medarbetare i Bryssel ska utveckla samarbetet mellan Nordiska rådet och Europaparlamentet samt fungera som en informationslänk till Nordiska rådets sekretariat i Köpenhamn. Samtidigt informerar medarbetaren relevanta aktörer i Bryssel om arbetet i Nordiska rådet. Kontoret öppnades i september.

Nordiska rådet har också arbetat med frågan om geoblockering på EU-nivå. På EU-nivå behandlas en fråga om geoblockering av online tv- och radiosändningar. Ett möte ordnades i oktober för att informera de nordiska europaparlamentarikernas politiska rådgivare om Nordiska rådets arbete i frågan om geoblockering och i november hölls ett möte mellan de nordiska ständiga representationernas tjänstemän och Nordiska rådets tjänstemän i Bryssel.

En delegation från Nordiska rådet med fem medlemmar från Utskottet för ett hållbart Norden och en medlem från Utskottet för tillväxt och utveckling hade en rad möten med relevanta europaparlamentariker och andra aktörer i Bryssel i början av maj 2017. Syftet med mötena var att presentera sina synpunkter utvalda frågor som Europaparlamentet har på sin dagordning och vars beslut kan påverka de nordiska länderna:

- Ramen för EU:s klimatpolitik 2021-2030, inklusive regler för att inkludera CO2-utsläpp från markanvändning och skogbruk i medlemsländernas nationella utsläppsmål (LULUCF)
- Utvecklingen av den cirkulära ekonomin
- Nya kriterier för bioenergi i kommissionens förslag till direktiv om förnybar energi
- EU:s regler om import av sälprodukter, speciellt gällande märkning

Mötena förbereddes i Utskottet för ett hållbart Norden genom att utveckla positionspapper om de ovanstående ämnena. Mötena följdes upp med att skicka brev till de berörda personerna. En rapport om detta blev framlagt på utskottets sommarmöte.

Europaparlamentet stod värd för Nordliga dimensionens parlamentariska forum 22 november 2017. I Nordiska rådets hade en delegation på två personer. Nordiska rådet lyfte upp norska presidentskapsprogrammet, den internationella strategin, miljö i Arktis och säkerheten i närområdet.

I november ordnades på en transportlunch i Bryssel av nordiska regionkontor. Lunchen samlade nordiska lokala och europeiska politiker för att diskutera tvärgående transport och infrastruktur i Norden samt EU:s TEN-T nätverk.

7. Nordisk Råds priser

I løbet af året blev de nominerede til priserne præsenteret i en række forskellige sammenhænge i og udenfor Norden. Eksempelvis var det muligt at høre om de nominerede bøger på Nordiska Museet i Stockholm samme dag, som det blev offentliggjort at de var nominerede, og de to danske nominerede deltog i en event på Kulturværftet i Helsingør. I Nordens Telt ved årets Folkemøde på Bornholm blev temaer såsom Norden, kvinder og litteratur debatteret af de to nominerede forfattere, Kirsten Thorup og norske Vigdis Hjorth.

De nominerede til Børne- og ungdomslitteraturprisen blev præsenteret på en event under Børnelitteraturfestivalen i Bologna, og flere af de nominerede til Litteraturprisen deltog i Helsingfors Bogmesse.

Selve prisuddelingen fandt sted i Finlandiahuset i Helsingfors den 1. november i forbindelse med Nordisk Råds session. Prisoverrækkelsen blev LIVE streamet af Yle ARENAN. Som optakt til prisuddelingen arrangerede Norden i Fokus, seminarer og events med- og om de nominerede for det lokale publikum og pressen. I 2017 blev disse events gennemført i samarbejde med blandt andre Helsingfors Music Center, Bogmessen i Helsingfors, Kulturfabriken Korjaamo, og Noux Nationalpark.

I perioden 18.10-18.11.2017 var der 901 artikler/presseklip, som omhandlede de nominerede til Nordisk Råds priser eller prisuddelingen.

7.1. Nordisk Råds litteraturpris 2017

Nordisk Råds litteraturpris 2017 gik til Erindring om kærligheden af Kirsten Thorup, Danmark.

”Modtageren af Nordisk Råds litteraturpris 2017 er forfatter til en lang række eksemplarisk vedkommende og socialt engagerede romaner. Kirsten Thorups roman Erindring om kærligheden tegner et portræt af kvinden Tara, der konstant rækker hånden ud til samfundets udsatte. Hun får lidt tilfældigt datteren Siri, hvilket er en opgave, hun har svært ved at klare. Det bliver et hjerteskræende og nådesløst forløb, hvor spørgsmål om ret og pligt, det private og det politiske – og ikke mindst kærlighedens styrke og pris – behandles i en stadig mere nuanceret form. Erindring om kærligheden er en kulsort og viis roman. Den trækker vod i dybet, i vores fælles dyb, som kun virkelig litteratur kan gøre det.”

7.2. Nordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris 2017

Nordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris 2017 gik til forfatteren Ulf Stark og illustratoren Linda Bondestam fra Sverige for ”Djur som ingen sett utom vi”.

”Djur som ingen sett utom vi er et nordisk samarbejde i sin allerbedste form. Forfatteren Ulf Stark og billedbogstegneren Linda Bondestam har skabt en bog, som er helt unik. De farvestrålende billeder, og de fyndige og melankolske digte om ukendte dyr, skaber en helhed, som har fokus på eksistensens vilkår. Ulf Stark, som tildeles prisen posthumt, har lagt al sin livsvisdom i disse tekster. De udgør et litterært testamente, og de peger samtidig fremad med deres tolerance. Linda Bondestams billeder med dybrøde himle og intense blågrønne skove, hav og bjerge, vidner om en kunstner, som for hver bog går fra klarhed til klarhed. Det er stor poesi og stor billedbogskunst. Det er helstøbt, livsbekræftende og pragtfuldt.”

7.3. Nordisk Råds musikpris 2017

Nordisk Råds musikpris 2016 gik til Susanna Mälkki fra Finland.

“Susanna Mälkki er en alsidig og dedikeret maestro, både når det gælder det klassiske og det nutidige repertoire, og hun går sine egne veje inden for den klassiske musik. Hun er en dirigent, som tilhører verdenseliten.

Susanna Mälkki vil udforske og udvide lyden og de lydlige farver i hvert eneste værk, som hun dirigerer. Hun nyfortolker traditionelle, musikalske mesterværker med sin originale, nutidige tilgang til musikken, og hun overrasker ofte lytteren med nye og friske detaljer og lydlandskaber.

Før hun blev dirigent, havde Susanna Mälkki en succesfuld karriere som cellist, og hun gør på fremragende vis brug af sin erfaring i sit arbejde som dirigent. For hende betyder dirigering først og fremmest at samarbejde med både musikere og komponister.

Alt i alt bringer Susanna Mälkki, som er chefdirigent for Helsingfors stadsorkester, første gæstedirigent for Los Angeles Philharmonic, gæstedirigent på højeste niveau over hele verden, og en sand mester inden for nordisk nutidig musik, ny energi og nye perspektiver ind i sit virkefelt, og hun fokuserer på det eneste vigtige, som er musikken. På denne måde er hun også blevet en inspirerende og innovativ rollemodel, hvilket er yderst vigtigt for den nutidige og den klassiske musiks fremtid.”

7.4. Nordisk Råds natur-og miljøpris 2017

Nordisk Råds miljøpris 2017 gik til RePack fra Finland.

“E-handel vokser hurtigt i Norden og resten af verden, og man forventer at volumen vil fordobles i løbet af ganske få år. Denne udvikling har mange konsekvenser for miljøet, ikke mindst et massivt brug af engangsemballage. Mens bedømmelseskomiteen forholder sig kritisk overfor det generelt stigende forbrug, er man glad for at se, at virksomheden RePack fra Finland har løst en del af problemet ved at udvikle praktisk genbrugsemballage og retursystem til e-handel.

RePack er vinder af Nordisk Råds miljøpris 2017, fordi virksomheden med deres produkt gør miljø til en god forretning og på en lettilgængelig og innovativ måde, er med til at sætte fokus på genanvendelse, samt unødigt ressourceforbrug og affaldsproduktion. I samspil med forbrugerne er RePack med til at nedbringe mængden af affald. Deres transportpose er lavet af genanvendte plastikposer og kan genbruges mindst 20 gange. 75% af alle poser bliver afleveret tilbage via retursystemet. Det er et markedsdrevet initiativ, og vil kunne bredes ud til mange andre lande og brancher til fordel for miljøet.”

7.5. Nordisk Råds filmpris 2017

Nordisk Råds filmpris 2016 gik til “Tyttö nimeltä Varpu” (Little Wing) af den finske instruktør og manuskriptforfatter Selma Vilhunen og producent Kaarle Aho og Kai Nordberg.

“I Tyttö nimeltä Varpu (Little Wing) præsterer Selma Vilhunen at indfange store og helt centrale følelser med meget små virkemidler, og hun beviser, at hun som instruktør og manuskriptforfatter besidder en følsomhed ud over det sædvanlige. På intelligent vis leger hun med den typiske fremstilling af piger og unge kvinder i film, og hver gang publikum fornemmer og forventer en trussel mod hovedkarakteren, Varpu, lader Vilhunen hende

styre uden om klichéerne, både bogstaveligt og i overført betydning. Varpu er en sød og dygtig pige, som strejfer omkring i en verden, hvor karaktererne får lov til at være rigtige mennesker med gode og dårlige sider, og hvor deres omgivelser udgør en kulisse men aldrig bliver et tema. I Tyttö nimeltä Varpu (Little Wing) har juryen fundet øjeblikke af ren energi og filmisk storhed, og vi vil gerne se mere.”

8 Ligestilling – Fordeling af kvinder og mænd

Alle oplysningerne er per 1. januar 2016.

8.1 Nordisk Råds Præsidium og udvalg

Oplysningerne er per 1. januar 2016.

Præsidiet

Kvinder: 8

Mænd: 7

Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden

Kvinder: 8

Mænd: 10

Udvalget for et Holdbart Norden

Kvinder: 7

Mænd: 11

Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Kvinder: 5

Mænd: 13

Udvalget for Velfærd i Norden

Kvinder: 8

Mænd: 10

Kontrollkomitéen

Kvinder: 3

Mænd: 4

Valgkomitéen

Kvinder: 2

Mænd: 1

8.2 Formands- og næstformandsposter i Nordisk Råd

Oplysningerne er per 1. januar 2016.

Formænd og Præsident

Kvinder: 3

Mænd: 4

Næstformænd og vicepræsident

Kvinder: 4

Mænd: 3

8.3 Rådssekretariatet i København

Ved Rådssekretariatet i København var der pr 1. januar 2017 ansat syv kvinder og otte mænd.

9. Nordisk Råds økonomi 2017

Fördelningsnyckeln mellan länderna var 2017 följande (i procent):

	2013	2014	2015	2016	2017
Danmark	22,3	21,0	20,0	19,4	20,2
Finland	17,4	16,3	15,5	15,7	15,8
Island	0,7	0,7	0,7	0,8	0,9
Norge	29,3	30,6	31,5	32,3	31,7
Sverige	30,3	31,4	32,3	31,8	31,4

Det premininära bokslutet för 2017 visar att årets intäkter uppgår till tDKK 36.536 medans utgifterna preliminärt hamnar på tDKK 33.816, vilket innebär ett överskott 2017 på tDKK 2.720 (resultat av ordinarie verksamhet*), vilket är i princip samma som 2016. Överskottet har fördelats till fria medel minus Presidiets tidigare beslut om tDKK 967.

*I sammanhanget bör observeras att ovanstående räkenskaper ännu inte, i skrivande stund, slutligen har granskats och reviderats av Rigsrevisionen i Danmark.

10. Nordisk Råds nye sager 2017

10.1 Nye medlemsforslag 2017

A 1708/velfærd: Udvalgsforslag om bedre mobilitet for personer med funktionsnedsættelse i Norden
A 1709/kultur: Utskottsforslag om handlingsplan for at øke studentmobiliteten mellem de nordiske lænderna
A 1710/hållbart: Medlemsforslag om at förstärka konsumenternas roll i kampen mot klimatförändringarna
A 1711/hållbart: Medlemsforslag om at underlätta delningsekonomi i Norden
A 1712/kultur: Medlemsforslag om stöd för studenter i fara
A 1713/välfärd: Medlemsforslag om Norden – världsledande inom 5G, med fokus på välfärdsteknologi
A 1714/velfærd: Udvalgsforslag om Norden i samlet kamp mod antimikrobiel resistens
A 1715/tillväxt: Medlemsforslag om Global Deal
A 1716/vækst: Medlemsforslag om fælles nordisk luftfartspolitik
A 1717/kultur: Medlemsforslag om en nordisk samverkan kring digitalisering inom högre utbildning och forskning
A 1718/præsidiets: Medlemsforslag om øget nordisk samarbejde i Nordamerika
A 1719/presidiet: Medlemsforslag om at utöka försvarssamarbetet mellan reservister och frivilliga i de nordiska lænderna
A 1720/kultur: Medlemsforslag om at afskaffe geoblocking
A 1721/holdbart: Utvalgsforslag om sjøfartssikkerhet i arktiske havområder
A 1722/tillväxt: Medlemsforslag om Livslang læring
A 1723/kultur: Utskottsforslag om ömsesidig erkännande av sanktioner mot matchfixning
A 1724/vækst: Medlemsforslag om fælles nordisk kamp mod social dumping og arbejdslivskriminalitet indenfor EU
A 1725/tillväxt: Medlemsforslag om digitalisering i Norden
A 1726/presidiet: Medlemsforslag om nordiskt inflytande och samarbete med G20
A 1727/vækst: Medlemsforslag om faglig organisering
A 1728/kultur: Medlemsforslag om digitalt verdensarkiv på Svalbard
A 1729/holdbart: Utvalgsforslag om bruk av pantsystemer til å fremme den sirkulære økonomi
A 1730/presidiet: Presidieforslag om Nordisk råds arbeid med Agenda 2030
A 1731/tillväxt: Medlemsforslag om en välfungerande nordisk arbetsmarknad
A 1732/kultur: Utskottsforslag om Nordens sångdag
A 1733/tillväxt: delegationsforslag om at grunda nationella rådgivningskommittéer för gränshinderfrågor i de nordiska lænderna
A 1734/välfärd: Medlemsforslag om obligatorisk medling för vårdnadshavare vid separation
A 1735/velfærd: Medlemsforslag om udvidet ligeløns-certifikat
A 1736/kultur: Medlemsforslag om nordisk svanemerking for mat, håndverk og design
A 1737/vækst: Medlemsforslag om teknologirevolutionen og Norden
A 1738/kultur: Medlemsforslag om folkehøgskoler i Norden
A 1739/kultur: Medlemsforslag om felles Arktisk urfolks film fond

A 1740/presidiet: Presidieforslag om internasjonal strategi for Nordisk Råd
A 1741/tillväxt: Medlemsförslag om digital bipacksedel till läkemedel
A 1742/tillväxt: Medlemsförslag om ömsesidigt godkännande av utbildning och yrkesmässiga kvalifikationer inom parallella arbetsområden
A 1743/presidiet: Medlemsförslag om nordisk konsekvensbedömning i EU-lagstiftningsprocesserna
A 1744/tillväxt: Medlemsförslag om förstärkt nordiskt samarbete kring cyberförsvar
A 1745/hållbart: Medlemsförslag om gemensam Nordisk kraft i förhållandet EU och skogspolitiken
A 1746/presidiet: Medlemsförslag om totalförsvars-, kris- och försörjningsplanering
A 1747/välfärd: Medlemsförslag om förebyggande av utbrändhet i arbetslivet
A 1748/välfärd: Medlemsförslag om harmonisering av lagstiftning gällande hbtqi-personer i Norden
A 1749/hållbart: Medlemsförslag om att minska utsläppen från sjöfarten i Norden
A 1750/presidiet: Medlemsförslag om global nedrustning av kärnvapen
A 1751/tillväxt: Medlemsförslag om finansiering till en Nordisk Filmkommission
A 1752/välfärd: Medlemsförslag om ökat samarbete mellan de nordiska sjukvårdssystemen
A 1753/hållbart: Medlemsförslag om plastpartiklar i dricksvatten
A 1754/tillväxt: Utskottsförslag rörande en årlig barometer kring nordisk integration
A 1755/kultur: Utskottsförslag om förebyggande folkhälsoarbete för att minska skolavhopp

10.2 Nye ministerrådsförslag 2017

B 314/tillväxt	Ministerrådsförslag om Nordiskt samarbetsprogram för närings- och innovationspolitik 2018-21
B 315/holdbart	Ministerrådsförslag om ett nytt program för genomförandet av Agenda 2030
B 316/kultur	Ministerrådsförslag om Nordplus 2018-2022
B 317/vækst	Ministerrådsförslag vedr. arbejdslivssektorens samarbejdsprogram for 2018-2021
B 318/presidiet	Ministerrådsförslag om Nordisk Ministerråds samlede budget for 2018
B 319/præsidi	Ministerrådsförslag om Nordisk Partnerskab for Arktis – Nordisk Ministerråds arktiske samarbejdsprogram 2018-2021
B 320/vækst	Ministerrådsförslag om nyt samarbejdsprogram for energi 2018-2021

10.3 Beslutninger om ikke at foretage sig yderligere

A 1674/præsidi	Medlemsförslag om øget inklusion af Ungdommens Nordiske Råd
A 1684/välfärd	Medlemsförslag om rapport om integration med positiva exempel
A 1686/præsidi	Medlemsförslag om evaluering af alle afsluttede nordiske projekter
A 1690/presidiet	Medlemsförslag om invandringspolitisk grupp inom Nordiska Rådet
A 1694/välfärd	Medlemsförslag om ett starkt nordiskt samarbete för att värna

	flyktingar och asylrätten
A 1695/presidiet	Medlemsförslag om en kärnvapenfri zon i Norden
A 1696/presidiet	Medlemsförslag om retten til selvbestemmelse for folket i Vest-Sahara
A 1697/kultur	Medlemsförslag om Nordiskt samarbete för ökad tillgång till audionomer
A 1699/kultur	Medlemsförslag om nordiska stipendier för icke-EU studerande
A 1713/välfärd	Medlemsförslag om Norden – världsledande inom 5G, med fokus på välfärdsteknologi (Förslaget skrives ind i fællesforslag A 1727/tillväxt)
A 1717/kultur	Medlemsförslag om en nordisk samverkan kring digitalisering inom högre utbildning och forskning (Förslaget skrives ind i fællesforslag A 1727/tillväxt)

10.4 Nye skriftlige spørsmål 2017

E-saker	Skriftlige spørsmål 2017	Fremsat af/væckt av
E 1/2017	Skriftlig fråga om gränsregionalt- och gränskommunalt samarbeite	Britt Lundberg (ÅC) Lars Tysklind (L) Per Olaf Lundteigen (Sp)
E 2/2017	Skriftlig spørsmål om sjøfartsikkerhet i Øresund	Jan Erik Messmann (DF) Thomas Finnborg (M)
E 3/2017	Skriftlig spørsmål om EUs kvotehandelssystem, ETS	Hanna Kosonen (cent)
E 4/2017	Skriftlig spørsmål om utbygging av energistasjoner og utvikling av felles standard for opplading	Hanna Kosonen (cent) Irene Johansen (A)
E 5/2017	Skriftlig spørsmål om lovgivning til vern av kulturminner	Sonja Mandt (A)
E 6/2017	Skriftlig fråga om gränspendlare som går miste om pension	Lars Mejern Larsson (S)
E 7/2017	Skriftlig fråga om att säkerställa sverigefinska barns utbildning på deras nationella minoritetsspråk	Juhana Vartiainen (saml)
E 8/2017	Skriftlig fråga om tillgången till utbildningar för audionomer	Jorodd Asphjell (A)
E 9/2017	Skriftlig fråga om fall av omhändertagande av barn i de nordiska länderna	Juho Eerola (saf)
E 10/2017	Skriftlig fråga om nolltolerans mot rasism och hatretorik inom barnomsorg och skola	Tony Wikström (ÅSD)
E 11/2017	Skriftlig spørsmål om konsekvenser for utenlandsferger ved anvendelse av det Norske internasjonale skipsregister (NIS)	Irene Johansen (A)
E 12/2017	Skriftlig spørsmål om nasjonal lovgivning for å sikre vern av kulturlandskap	Sonja Mandt (A)
E 13/2017	Skriftlig fråga om import av aluminiumburkar från Tyskland som inte är pantbelagda	Thomas Finnborg (M)
E 14/2017	Skriftlig spørsmål om utveksling av informasjon ved fradømmelse av rett til dyrehold i et av de nordiske landene	Ulf Isak Leirstein (FrP)

E 15/2017	Skriftlig spørsmål om import av ikke-pantlagte aluminiumbokser fra grensehandelen fra Estland med Finland	Thomas Finnborg (M)
E 16/2017	Skriftlig fråga om Nord Stream 2	Hans Wallmark (M)
E 17/2017	Skriftlig fråga om om stipendier till studerande från länder utanför EU	Utskottet för Kunnskap och kultur i Norden
E 18/2017	Skriftlig fråga om gemensam nordisk snuspolitikk till regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige	Mikko Kärnä (cent)
E 19/2017	Skriftlig spørsmål om harmonisering av datomerking av fødevarer i Norden	Medlemmer av utvalget for et Holdbart Norden
E 20/2017	Skriftlig spørsmål om nordisk samarbeid på innkjøp av legemidler	Helge André Njåstad (FrP)
E 21/2017	Skriftligt spørsmål om krisen i Catalonien	Mikko Kärnä (cent)
E 22/2017	Skriftlig spørsmål til forlengelse av jernbanen fra Rovaniemi til Kirkenes i Norge	Ingalill Olsen (A)
E 23/2017	Skriftlig spørsmål om EU-rättslige hinder for ingående eller ændring av nordiska avtal på arbeidsmarknadsområdet	Pyry Niemi (S)

10.5 Rekommandationer vedtaget i 2017

Rek. 1/2017/holdbart ¹	Forbud mod mikroplast i kosmetik	A 1692
Rek. 2/2017/kultur ²	Forskningsspolitisk redegørelse	A 1706
Rek. 3/2017/velfærd ³	Norden i samlet kamp mod antimikrobiel resistens	A 1714
Rek. 4/2017/hållbart ⁴	Opfyldelse af internationale klimamålsætninger	A 1673
Rek. 5/2017/medborger ⁵	Bekæmpelse af nye former for menneskehandel	A 1651
Rek. 6/2017/medborger ⁶	Bekæmpe handel med asylbørn og bygge alliancer i kampen mod menneskehandel	A 1651
Rek. 7/2017/hållbart ⁷	Minska plastavfall i Norden	A 1700

¹ Vedtaget på Temasession den 4. april 2017

² Vedtaget på Temasession den 4. april 2017

³ Vedtaget på Temasession den 4. april 2017

⁴ Vedtaget på Temasession den 4. april 2017

⁵ Vedtaget på Temasession den 4. april 2017

⁶ Vedtaget på Temasession den 4. april 2017

⁷ Vedtaget af Præsidiets som plenarforsamling den 27. juni 2017

Rek. 8/2017/hållbart ⁸	Tiltak som kan stoppe forsøpling av havene og motivere forbrukere og produsenter til gjenvinning plastavfall	A 1700
Rek. 9/2017/tillväxt ⁹	Nordiskt samarbetsprogram för närings- och innovationspolitik 2018-21	B 314
Rek. 10/2017/velfærd ¹⁰	Bedre mobilitet for personer med funktionsnedsættelse i Norden	A 1708
Rek. 11/2017/velfærd ¹¹	Civilsamfundsinddragelse i det fællesnordiske integrationssamarbejde	A 1687
Rek. 12/2017/velfærd ¹²	Fællesnordiske initiativer på integrationsområdet	A 1687
Rek. 13/2017/ välfärd ¹³	Ökad psykisk ohälsa bland barn och unga i Norden	A 1689
Rek. 14/2017/holdbart ¹⁴	Felles nordisk database for fyllestasjoner	A 1693
Rek. 15/2017/holdbart ¹⁵	Hele norden i NOBIL-databasen	A 1693
Rek. 16/2017/holdbart ¹⁶	Samarbeid om utbygging av energistasjoner	A 1693
Rek. 17/2017/kultur ¹⁷	Handlingsplan för att öka studentmobiliteten mellan de nordiska länderna	A 1709
Rek. 18/2017/tillväxt ¹⁸	Flyktinginvandring och arbetsmarknadspolitik	A 1688
Rek. 19/2017/kultur ¹⁹	Nordplus 2018-2022	B 316
Rek. 20/2017/vækst ²⁰	Arbejdslivssektorens samarbejdsprogram for 2018-2021	B 317
Rek. 21/2017/medborger ²¹	Införande av nordiska e-ID	A 1668
Rek. 22/2017/medborger ²²	Användandet av det gemensamma nordiska e-ID	A 1668
Rek. 23/2017/tillväxt ²³	Digitalisering i Norden	A 1725
Rek. 24/2017/kultur ²⁴	Nordisk Råds Litteraturpriser	A 1705

⁸ Vedtaget af Præsidiets som plenarforsamling den 27. juni 2017

⁹ Vedtaget af Præsidiets som plenarforsamling den 27. juni 2017

¹⁰ Vedtaget af Præsidiets som plenarforsamling den 27. juni 2017

¹¹ Vedtaget af Præsidiets som plenarforsamling den 20. september 2017

¹² Vedtaget af Præsidiets som plenarforsamling den 20. september 2017

¹³ Vedtaget af Præsidiets som plenarforsamling den 20. september 2017

¹⁴ Vedtaget af Præsidiets som plenarforsamling den 20. september 2017

¹⁵ Vedtaget af Præsidiets som plenarforsamling den 20. september 2017

¹⁶ Vedtaget af Præsidiets som plenarforsamling den 20. september 2017

¹⁷ Vedtaget af Præsidiets som plenarforsamling den 20. september 2017

¹⁸ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 1. november 2017

¹⁹ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 1. november 2017

²⁰ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 1. november 2017

²¹ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 1. november 2017

²² Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 1. november 2017

²³ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 1. november 2017

Rek. 25/2017/presidiet ²⁵	Förstärkt fredsfrämjande som ett nordiskt varumärke	A 1698
Rek. 26/2017/præsidiets ²⁶	Nordisk Ministerråds samlede budget 2018	B 318
Rek. 27/2017/hållbart ²⁷	Agenda 2030	B 315
Rek. 28/2017/hållbart ²⁸	Konsumenternas roll i kampen mot klimatförändringarna	A 1710
Rek. 29/2017/præsidiets ²⁹	Nordisk Ministerråds arktiske samarbejdsprogram, "Nordisk partnerskab for Arktis 2018-2021"	B 319
Rek. 30/2017/holdbart ³⁰	Utvalgsforslag om sjøfartssikkerhet i arktiske havområder	A 1721
Rek. 31/2017/kultur ³¹	Afskaffelse af geoblocking	A 1720
Rek. 32/2017/hållbart ³²	Underlättande av delningsekonomi i Norden	A 1711
Rek. 33/2017/hållbart ³³	Retningslinjer for anvendelse av los i Øresund	A 1701
Rek. 34/2017/hållbart ³⁴	Anvendelse av los i Øresund	A 1701
Rek. 35/2017/hållbart ³⁵	Registrerings- og monitoreringssystemet for sjøfarten i Øresund	A 1701
Rek. 36/2017/tillväxt ³⁶	Livslang læring	A 1722
Rek. 37/2017/tillväxt ³⁷	Opprioritering af voksen- og efteruddannelse	A 1722
Rek. 38/2017/vækst ³⁸	Fælles nordisk kamp mod social dumping indenfor EU	A 1724
Rek. 39/2017/holdbart ³⁹	Bruk av pantsystemer for å fremme den sirkulære økonomi	A 1729
Rek. 40/2017/holdbart ⁴⁰	Felles nordisk kampanje for å vise og skape forståelse for hvor effektive og nyttige pantordningene i Norden er	A 1729

²⁴ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 1. november 2017

²⁵ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 2. november 2017

²⁶ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 2. november 2017

²⁷ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 2. november 2017

²⁸ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 2. november 2017

²⁹ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 2. november 2017

³⁰ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 2. november 2017

³¹ Vedtaget på 69. session i Helsingfors den 2. november 2017

³² Vedtaget på Præsidiets møde den 28. november 2017

³³ Vedtaget på Præsidiets møde den 28. november 2017

³⁴ Vedtaget på Præsidiets møde den 28. november 2017

³⁵ Vedtaget på Præsidiets møde den 28. november 2017

³⁶ Vedtaget på Præsidiets møde den 28. november 2017

³⁷ Vedtaget på Præsidiets møde den 28. november 2017

³⁸ Vedtaget på Præsidiets møde den 28. november 2017

³⁹ Vedtaget på Præsidiets møde den 28. november 2017

⁴⁰ Vedtaget på Præsidiets møde den 28. november 2017

Rek. 41/2017/kultur ⁴¹	Nordens Sångdag	A 1732
Rek. 42/2017/vækst ⁴²	Nyt samarbejdsprogram for energi 2018-2021	B 320

Interne beslutninger vedtaget i 2017

IB 1/2017/velfærd	Godkendelse af hvidbog: "Norden i samlet kamp mod antimikrobiel resistens"
IB 2/2017/presidiet	Internasjonal strategi for Nordisk Råd 2018-2022
IB 3/2017/presidiet	Nordiskt arbete inom fredsformidling
IB 4/2017/presidiet	Agenda 2030
IB 5/2017/presidiet	Officiella arbetspråk i Nordiska rådet

11. Nordisk Råds medlemmer 2017

Pr. 1. januar 2017 – dog revideret med den islandske delegation, der efter valget i 2016 først blev godkendt af Præsidiets den 3. april 2017.

Præsidiets

-Den Socialdemokratiske Gruppe
Henrik Dam Kristensen (S), Danmark
Erkki Tuomioja (sd), Finland
Oddný G. Harðardóttir (A), Island
Sonja Mandt (A), Norge
Phia Andersson (S), Sverige

-Midtergruppen

Britt Lundberg (ÅC), Åland, Præsident
Eva Kjer Hansen (V), Danmark
Sigurður Ingi Jóhannsson (F), Island
Rigmor Andersen Eide (KrF), Norge
Penilla Gunther (KD), Sverige

-Den Konservative Gruppe

Wille Rydman (saml), Finland
Michael Tetzschner (H), Norge
Hans Wallmark (M), Sverige

-Nordisk Grøn Venstre

⁴¹ Vedtaget på Præsidiets møde den 28. november 2017

⁴² Vedtaget på Præsidiets møde den 28. november 2017

Steingrímur J. Sigfússon (VG), Island

-Nordisk Frihet

Juho Eerola (saf), Finland, vicepræsident

Udvalget for et Holdbart Norden

-Den Socialdemokratiske Gruppe

Karin Gaardsted (S), Danmark, næstformand

Ineqi Kielsen (S), Grønland

Irene Johansen (A), Norge

Knut Storberget (A), Norge

Suzanne Svensson (S), Sverige

-Midtergruppen

Villum Christensen (LA), Danmark

Hanna Kosonen (cent), Finland, formand

Mikko Kärnä (cent), Finland

Jan Lindholm (MP), Sverige

Staffan Danielsson (C), Sverige

-Den Konservative Gruppe

Susanna Koski (saml), Finland

Valgerður Gunnarsdóttir (Sj), Island

Teitur Björn Einarsson (Sj), Island

Sylvi Graham (H), Norge

Thomas Finnborg (M), Sverige

-Nordisk Grøn Venstre

Christian Poll (ALT), Danmark

-Nordisk Frihet

Jan Erik Messmann (DF), Danmark

Simon Elo (saf), Finland

Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden

-Den Socialdemokratiske Gruppe

Annette Lind (S), Danmark

Mogens Jensen (S), Danmark

Maarit Feldt-Ranta (sd), Finland

Jorodd Asphjell (A), Norge, formand

Eva Sonidsson (S), Sverige

Peter Johnsson (S), Sverige

-Midtergruppen

Jakob Engel-Schmidt (V), Danmark
Ruth Vang (Framsókn), Færøerne
Johanna Karimäki (gröna), Finland
Petri Honkonen (cent), Finland
André N. Skjelstad (V), Norge

-Den Konservative Gruppe
Brynjar Nielsson (Sj.), Island
Norunn Tveiten Benestad (H), Norge
Lars-Arne Staxäng (M), Sverige

-Nordisk Grøn Venstre
Paavo Arhinmäki (vänst), Finland
Iddimanggiu Bianco (IA), Grønland

-Nordisk Frihet
Laura Huhtasaari (saf), Finland, næstformand
Øvrige (Ø)
Aron Emilsson (SD), Sverige

Udvalget for Velfærd i Norden

-Den Socialdemokratiske Gruppe
Karen J. Klint (S), Danmark
Kåre Simensen (A), Norge
Lennart Axelsson (S), Sverige
Rikard Larsson (S), Sverige

-Midtergruppen
Marcus Knuth (V), Danmark
Jenis av Rana (Mfl.), Færøerne
Anna-Maja Henriksson (SV), Finland
Jóna Sólveig Elínardóttir (vid), Island, næstformand

-Den Konservative Gruppe
Rasmus Jarlov (K), Danmark
Bengt Morten Wenstøb (H), Norge
Bente Stein Mathisen (H), Norge, formand
Maria Stockhaus (M), Sverige

-Nordisk Grøn Venstre
Christian Juhl (EL), Danmark

-Nordisk Frihet
Arja Juvonen (saf), Finland

-Øvrige (Ø)

Sivert Haugen Bjørnstad (FrP), Norge

Ulf Leirstein, Norge

Cassandra Sundin (SD), Sverige

Paula Bieler (SD), Sverige

Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

-Den Socialdemokratiske Gruppe

Orla Hav (S), Danmark

Ville Skinnari (sd), Finland

Gunvor Eldegard (A), Norge

Ruth Mari Grung (A), Norge

Pyry Niemi (S), Sverige, formand

-Midtergruppen

Mikael Staffas (Lib), Åland

Arto Pirttilahti (cent), Finland

Katri Kulmuni (cent), Finland

Per Olaf Lundteigen (Sp), Norge

Lars Tysklind (L), Sverige

-Den Konservative Gruppe

Juhana Vartiainen (saml), Finland

Heidi Nordby Lunde (H), Norge

Lena Asplund (M), Sverige

-Nordisk Grøn Venstre

Torgeir Knag Fylkesnes (SV), Norge, næstformand

Håkan Svenneling (V), Sverige

-Nordisk Frihet

Henrik Brodersen (DF), Danmark

Mikkel Dencker (DF), Danmark

-Øvrige (Ø)

Oskar J. Grimstad (FrP), Norge

Kontrolkomitéen

-Den Socialdemokratiske Gruppe

Ruth Mari Grung (A), Norge

Suppleant; Irene Johansen (A), Norge

Eva Sonidsson (S), Sverige

Suppleant; Lennart Axelsson (S), Sverige

-Midtergruppen

Jan Lindholm (MP), Sverige, formand
Suppleant; Staffan Danielsson (C), Sverige

-Den Konservative Gruppe
Susanna Koski (saml), Finland
Suppleant; Antti Häkkänen (saml), Finland
Brynjar Níelsson (Sj.), Island, næstformand
Suppleant; Elín Hirst (Sj.), Island

-Nordisk Grøn Venstre
Christian Poll (ALT), Danmark
Suppleant; Iddimangiiu Bianco (IA), Grønland

-Nordisk Frihet
Jan Erik Messmann (DF), Danmark
Suppleant; Liselott Blixt (DF), Danmark

Valgkomitéen

-Den Socialdemokratiske Gruppe
Maarit Feldt-Ranta (sd), Finland, næstformand
Pyy Niemi (S), Sverige

-Midtergruppen
Jóna Sólveig Elínardóttir (Vid), Island (fra 3.april- 28. Oktober 2017)
Lars Tysklind (L), Sverige, formand

-Den Konservative Gruppe
Michael Tetzschner (H), Norge

-Nordisk Grøn Venstre
Christian Juhl (EL), Danmark

-Nordisk Frihet
Mikkel Dencker (DF), Danmark

12. Partigrupper i Nordisk Råd

Den socialdemokratiske gruppe
Socialdemokratiet (S), Danmark
Siumut (S), Grønland
Finlands Socialdemokratiska Parti (sd), Finland
Socialdemokraterna på Åland (ÅSD), Åland
Javnaðarflokkurin (Jvfl.), Island
Samfylkingin (A), Island

Det norske Arbeiderparti (A), Norge
Sveriges socialdemokratiska arbetareparti (S), Sverige

Midtergruppen

Liberal Alliance (LA), Danmark
Radikale Venstre (RV), Danmark
Venstre (V), Danmark
Framsókn, Færøerne
Sambandsflokkurin (sb), Færøerne
Sjálvstýrisflokkurin (Sjfl.), Færøerne
Atassut (A), Grønland
Demokraterne (D), Grønland
Partii Inuit, Grønland
Centern i Finland (cent), Finland
De Gröna (gröna), Finland
Kristdemokraterna i Finland (kd), Finland
Svenska folkpartiet (sv), Finland
Liberalerna på Åland (Lib), Åland
Ålands framtid (ÅF), Åland
Åländsk Center (ÅC), Åland
Björt framtíð (BF), Island
Miðflokkurin (Mfl.), Island
Framsóknarflokkurinn (F), Island
Viðreisn (Vi), Island (indgik i Midtergruppen pr. 3. april 2017)
Kristelig Folkeparti (KrF), Norge
Senterpartiet (Sp), Norge
Venstre (V), Norge
Centerpartiet (C), Sverige
Folkpartiet liberalerna (FP), Sverige
Kristendemokraterna (KD), Sverige
Miljöpartiet de gröna (MP), Sverige

Den konservative gruppe

Det Konservative Folkeparti (KF), Danmark
Samlingspartiet (saml), Finland
Moderaterna Åland (MÅ), Åland
Obunden samling (ObS), Åland
Fólkaflokkurin (Ff), Island
Sjálfstæðisflokkurinn (Sj.), Island
Høyre (H), Norge
Moderata samlingspartiet (M), Sverige

Nordisk Grøn Venstre (før den 20. september 2017: Den venstresocialistiske grønne gruppe)

Alternativet (ALT), Danmark
Enhedslisten (EL), Danmark
Socialistisk Folkeparti (SF), Danmark

Tjóðveldi (T), Færøerne
Inuit Ataqatigiit (IA), Grønland
Vänsterförbundet (vänst), Finland
Vänsterpartiet - De Gröna (VG), Island
Sosialistisk Venstreparti (SV), Norge
Vänsterpartiet (V), Sverige

Nordisk Frihed

Sannfinländarna (saf), Finland
Dansk Folkeparti i Danmark (DF), Danmark
Sverigedemokraterna (SD), Sverige (Indgik i Nordisk Frihed pr.2. august 2017)

Uden for partigruppe

Hreyfingin (Hr), Island
Fremskrittspartiet i Norge (FrP), Norge

13. Nordisk Råds delegationer

De nordiske lande samt Færøerne, Grønland og Åland har hver en delegation i Nordisk Råd. Delegationerne har egne delegationssekretariater hvis primære opgaver er at bistå de valgte medlemmer med rådgivning og praktiske anvisninger samt tilbyde råd og vejledning til offentligheden.

Danmarks delegation

Delegationssekretær Pernille Deleuran

Færøernes delegation

Delegationssekretær Høgni Joensen

Grønlands delegation

Delegationssekretær Jakob Hartmann Hansen

Finlands delegation

Delegationssekretær Mari Herranen

Ålands delegation

Delegationssekretær Sten Eriksson

Islands delegation

Delegationssekretær Helgi Þorsteinsson

Norges delegation

Delegationssekretær Trine Jøranli Eskedal

Sveriges delegation

Delegationssekretær Lena Eklöf

BILAG

Bilag 1: Færdigbehandlede rekommandationer/fremstillinger i 2017

Forklaring:

A: Rekommandationen er fulgt op og gjennomført tilfredsstillende

B: Rekommandationen er kun delvis fulgt op, men der forventes ikke yderligere opfølging; NR aksepterer resultat

C: Der er ikke fulgt op på rekommandationen; NR aksepterer forklaringen fra NMR eller de nordiske landes regeringer

D: Der er ikke fulgt op på rekommandationen, men der foreligger ikke en saglig/god forklaring på hvorfor. NR vurderer at opretholdelse er formålsløs

E: Der er ikke fulgt op på rekommandationen, men sagen vurderes fortsatt aktuell. Forventes derfor fulgt op af ny rekommandation

Rekommandationer og fremstillinger færdigbehandlet i 2017			
Rek. 25/2013/näring	Samarbete om standardisering och reglering inom byggsektorn	A 1588	A
Rek. 37/2013/miljø	Samordning og gjennomføring av planer om å styrke og utvide jernbanekapasiteteten i de nordlige områder	A 1593	D
Rek. 6/2014/medborger	Oversyn af den nordiske skatteaftale	A 1606	C
Rek. 7/2014/medborger	Gennemgang af norske pensionisters skattesager	A 1606	C
Fremst. 5/2015/näring	Gränskryssande järnvägsförbindelser för tillväxt och bättre klimat	A 1639	B
Rek. 15/2015/miljø	EU's vanddirektiv og styrkeposisjoner innenfor vannressursområdet	A 1618	C
Rek. 17/2015/miljø	Pantavtale mellom Danmark og Sverige	A 1658	D
Rek. 18/2015/miljø	Pantavtale mellom Sverige og Norge	A 1658	D
Rek. 19/2015/miljø	Pantavtale mellom Tyskland og Sverige	A 1658	D
Rek. 20/2015/miljø	Pantavtale mellom Finland, Sverige og Åland	A 1658	D
Rek. 24/2015/kultur	Finansiering av Internasjonalt Samisk Filminstitutt	A 1637	C
Rek. 25/2015/kultur	Støtte til Internasjonalt Samisk Filminstitutt	A 1637	C

Rek. 2/2016/näring	Flygsäkerhet och arbetsvillkor inom flyget	A 1647	B
Rek. 3/2016/tilväxt	Mobilitet och rättvis konkurrens	A 1624	B
Rek. 4/2016/holdbart	Udredning af affaldsstrømmene i Norden	A 1662	B
Rek. 5/2016/holdbart	Samarbejdsprogram for FJLS 2017-2020	B 307	A
Rek. 6/2016/velfærd	Samarbejdsprogram om integration af flygtninge og indvandrere	B 311	A
Rek. 9/2016/välfärd	Brandmäns cancerdødlighet	A 1677	A
Rek. 10/2016/velfærd	Fælles medicinindkøb	A 1703	B
Rek. 11/2016/välfärd	Gemensamma åtgärder mot trakasserier och stalkning i Norden	A 1660	A
Rek. 13/2016/kultur	Integration af asylbørn og alle skoleformers ansvar	A 1675	A
Rek. 14/2016/kultur	Idrætstopmøde	A 1678	C
Rek. 15/2016/tillväxt	Ökad och hållbar turism i Norden	A 1656	B
Rek. 18/2016/holdbart	Udnyttelse af madaffald og bekæmpelse af madspild	A 1676	B
Rek. 19/2016/näring	Harmonisering av branschregler samt validering för underlättad mobilitet	A 1665	B
Rek. 20/2016/näring	Nationell hantering av validering av yrkeskvalifikationer	A 1665	A
Rek. 23/2016/velfærd	Uledsagede flygtningebørn	A 1682	A
Rek. 24/2016/presidiet	Fri rörlighet, öppenhet och samarbete inom Norden	A 1671	A
Rek. 25/2016/välfärd	Nordisk strategi för att minska antalet fallolyckor	A 1648	A/B
Rek. 26/2016/välfärd	Hørsel- och synnedsettning	A 1672	B
Rek. 27/2016/kultur	Nordic Master	B 310	A
Rek. 5/2017/velfærd	Bekæmpelse af nye former for menneskehandel	A 1651	A
Rek. 6/2017/velfærd	Bekæmpe handel med asylbørn og bygge alliancer i kampen	A 1651	A
Rek. 9/2017/tillväxt	Nordiskt samarbetsprogram för närings- och innovationspolitik 2018-21	B 314	A
Rek. 10/2017/velfærd	Bedre mobilitet for personer med funktionsnedsættelse i Norden	A 1708	A